

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach
w 2011 roku**

Siedlce, maj 2012

Spis treści

I. Wstęp	3
II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej.....	4
1. Informacje ogólne	4
2. Klienci pomocy społecznej.....	5
3. Zadania własne gminy	10
3.1 Praca socjalna.....	13
3.2 Zasiłki okresowe.....	16
3.3 Zasiłki stałe	16
3.4 Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	17
3.5 Schronienie	17
3.6 Usługi opiekuńcze	18
3.7 Świadczenia realizowane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	18
3.8 Zasiłki celowe.....	19
3.9 Sprawienie pogrzebu.....	20
3.10 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt.....	20
4. Zadania zlecone gminy	21
4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze	21
4.2 Środowiskowy Dom Samopomocy	23
4.3 Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy	26
4.4 Zasiłek celowy w związku z wystąpieniem klęski żywiołowej.....	27
4.5 Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki	27
5. Zadania własne powiatu	27
5.1 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa.....	28
5.2 Rodziny zastępcze	30
5.3 Zapewnienie dzieciom opieki w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych	31
5.4 Współpraca z rodzinami naturalnymi dzieci umieszczonych w zastępczych formach opieki.....	32
5.5 Pomoc udzielana usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych	33
6. Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.....	35
III. Świadczenia rodzinne	40
1. Charakterystyka świadczeń rodzinnych	40
2. Realizacja świadczeń rodzinnych.....	42
IV. Fundusz alimentacyjny	46
1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	46
2. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych	47
V. Realizacja zadań wynikających z innych ustaw	49
1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	49
2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	50

3. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	52
VI. Pozostała działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	53
1. Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej	53
2. Projekt „Stawiam na siebie!” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego	53
3. Prace społecznie użyteczne	56
4. Współpraca z organizacjami i instytucjami	58
VII. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	60
VIII. Podsumowanie	62
Załącznik nr 1 Zestawienie wydatków budżetowych za lata 2010 – 2011	67
Załącznik nr 2 Zestawienie dochodów budżetowych za lata 2010 – 2011	73
Załącznik nr 3 Zestawienie wydatków poniesionych na realizację Projektu „Stawiam na siebie!”	76

I. Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach jest jednostką organizacyjną Miasta Siedlce powołaną do realizacji zadań samorządu gminnego i powiatowego, w szczególności z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków budżetu miasta i budżetu państwa, a także ze środków finansowych pozyskiwanych z funduszy unijnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Zadania Ośrodka określają w szczególności następujące ustawy:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536);
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

1. Informacje ogólne

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb i usamodzielnienia. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, przez działania profilaktyczne (głównie pracę socjalną, poradnictwo, interwencję kryzysową).

Pomoc społeczna polega w szczególności na udzielaniu przewidzianych ustawą świadczeń (pieniężnych i niepieniężnych), pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są na podstawie decyzji administracyjnej. Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją. W 2011 roku wydano **12.598 decyzji administracyjnych** z zakresu pomocy społecznej, w tym:

- 12.282 decyzje z zakresu zadań własnych – (w tym 556 decyzji odmownych),
- 316 decyzji z zakresu zadań zleconych – (w tym 12 decyzji odmowne).

Od decyzji przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach za pośrednictwem Dyrektora Ośrodka. W 2011 roku do SKO przekazano odwołania w 41 sprawach. W 28 sprawach decyzja została utrzymana w mocy, 13 decyzji zostało uchylonych i sprawy zostały przekazane do ponownego rozpatrzenia.

2. Klienci pomocy społecznej

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie, mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadającym zezwolenie na osiedlenie się, zgodę na pobyt tolerowany lub status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej przysługuje **osobom i rodzinom, których miesięczny dochód netto nie przekracza** ustawowego kryterium dochodowego, które wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – **477,00 zł**;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – **351,00 zł** na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z następujących powodów (określonych w art. 7 ww. ustawy):

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- alkoholizmu lub narkomanii,
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,

- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Należy zaznaczyć, że w większości rodzin objętych świadczeniami z pomocy społecznej współwystępuje kilka problemów.

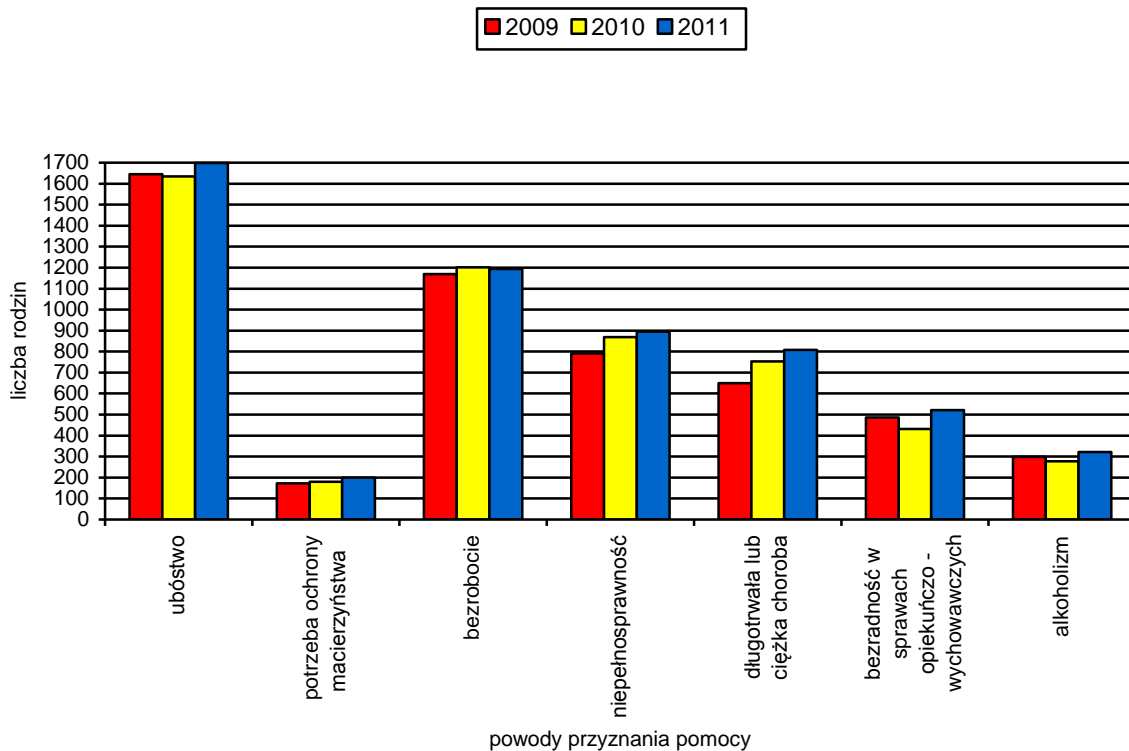
W 2011 roku świadczeniami z pomocy społecznej objęto 2.574 rodziny, 5.783 osoby w tych rodzinach (w 2010 r. 2.586 rodzin i 5.925 osób w rodzinie). Nastąpił spadek odpowiednio o 0,46 % i 2,40 %. Należy zaznaczyć, że niezmiennie od 2006 roku kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej, przy rosnącym poziomie płacy minimalnej, wzroście rent i emerytur oraz innych świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego (np. świadczeń rodzinnych), wykluczyło część rodzin z możliwości otrzymania świadczenia.

Tabela 1 Główne powody przyznawania pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach w latach 2009 – 2011

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin*			Liczba osób w rodzinach		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Ubóstwo	1645	1635	1699	3884	3642	3571
Bezdomność	52	59	67	52	71	86
Potrzeba ochrony macierzyństwa	172	180	200	708	628	760
Bezrobocie	1169	1202	1194	2974	2923	3029
Niepełnosprawność	791	869	895	1485	1583	1681
Długotrwała lub ciężka choroba	649	753	808	1205	1394	1527
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	486	432	522	1791	1388	1958
Alkoholizm	299	277	321	558	485	533
Narkomania	17	18	12	41	32	20
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	31	30	46	43	41	69
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze	28	35	13	31	47	22
Zdarzenie losowe	4	5	12	16	16	32

* W jednej rodzinie może występować kilka problemów

Dominujące powody przyznawania pomocy w latach 2009 - 2011

Głównym powodem przyznawania pomocy rodzinom w 2011 roku, podobnie jak w latach poprzednich, było **ubóstwo**. Czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na poziom ubóstwa są w szczególności bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, uzależnienia i te problemy, obok ubóstwa, są dominującymi wśród problemów rodzin ubiegających się o pomoc.

Skala występowania problemu **bezrobocia** utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Pomocą społeczną z powodu bezrobocia objęto w 2011 roku **1.194 rodziny** (o 0,67 % mniej niż w 2010 r.).

W ostatnich latach następuje wzrost liczby rodzin otrzymujących pomoc z powodu **długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności**. W 2011 roku problem długotrwałej lub ciężkiej choroby stwierdzono w **808 rodzinach**, co stanowi **wzrost o 7,30 %** w stosunku do roku poprzedniego. **Niepełnosprawność** występowała natomiast w **895 rodzinach**, co stanowi **wzrost o 2,99 %** w porównaniu do roku poprzedniego.

W 2011 roku problem **bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego** został stwierdzony w **522 rodzinach**. Problem ten jest jednym z wiodących problemów społecznych, skala jego występowania w ostatnim roku wzrosła o 20,83 %.

W 2011 roku w **potrzeba ochrony macierzyństwa** była powodem trudnej sytuacji życiowej stwierdzonym w **200 rodzinach**. Problem ten na przestrzeni lat wykazuje tendencję wzrostową, przy czym w 2011 roku odnotowano wzrost na poziomie 11,11 %.

Poważnym, niejednokrotnie trudnym do zdiagnozowania, jest **problem alkoholizmu**. W 2011 roku problem ten stwierdzono w **321 rodzinach**. W porównaniu do 2010 roku, nastąpił wzrost o 15,88 %.

Strukturę rodzin objętych pomocą społeczną prezentuje poniższa tabela.

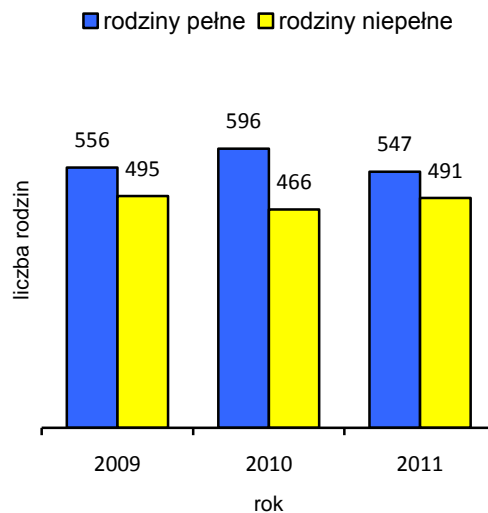
Tabela 2 Typy rodzin objętych pomocą społeczną*

Wyszczególnienie	Liczba rodzin					
	2009	%	2010	%	2011	%
Rodziny ogółem	2502	100	2586	100	2574	100
o liczbie osób w rodzinie 1	1203	48,08	1262	48,8	1249	48,52
2	375	14,99	378	14,62	411	15,97
3	349	13,95	364	14,08	370	14,37
4	315	12,59	296	11,45	284	11,03
5	155	6,2	174	6,73	158	6,14
6 i więcej	105	4,2	112	4,33	102	3,96
Rodziny z dziećmi ogółem	1051	42,01	1062	41,07	1038	40,33
o liczbie dzieci 1	372	35,39	412	15,93	413	16,05
2	351	33,4	319	12,34	334	12,98
3	184	17,51	198	7,66	183	7,11
4	82	7,8	75	2,9	65	2,53
5	33	3,14	38	1,47	26	1,01
6	16	1,52	14	0,54	11	0,43
7 i więcej	13	1,24	6	0,23	6	0,23
Rodziny niepełne ogółem	495	19,78	466	18,02	491	19,08
o liczbie dzieci 1	218	8,71	204	7,89	222	8,62
2	141	5,64	133	5,14	159	6,18
3	87	3,48	71	2,75	64	2,49
4 i więcej	49	1,96	58	2,24	46	1,79
Rodziny bez dzieci, o liczbie osób w rodzinie 2 i więcej	248	9,91	262	10,13	287	11,15

*w tabeli zawarto informację o liczbie rodzin i udziale poszczególnych grup i podgrup rodzin w ogólnej liczbie rodzin

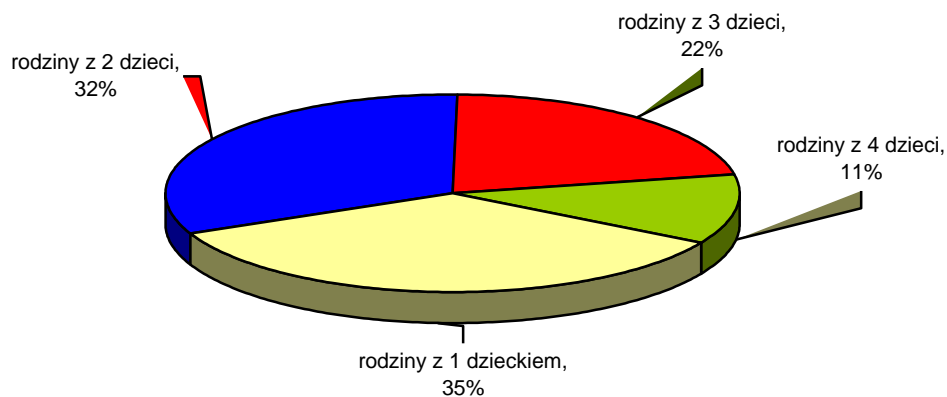
Największą grupę osób objętych pomocą społeczną stanowiły **osoby samotnie gospodarujące** (48,52 % ogółu rodzin). Grupa **rodzin z dziećmi** stanowiła w 2011 roku 40,33 % ogółu rodzin. Udział tej grupy rodzin nieznacznie zmalał w porównaniu do lat poprzednich. W grupie rodzin z dziećmi znaczącą grupę (47,30 %) stanowiły **rodziny niepełne**. Kształtowanie się zjawiska w latach 2009 – 2011 przedstawia wykres.

Rodziny z dziećmi korzystające z pomocy społecznej w latach 2009 - 2011

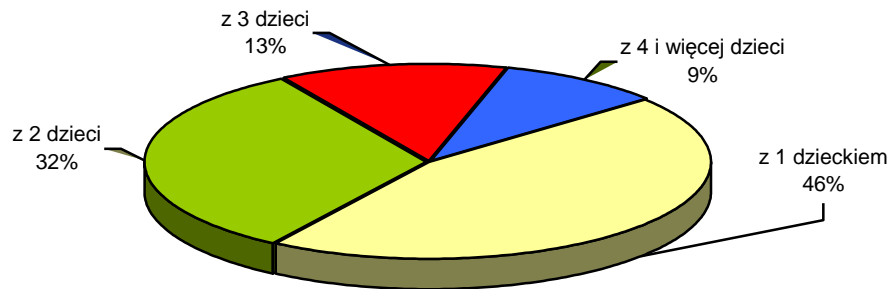

Strukturę rodzin z dziećmi (pełnych i niepełnych) korzystających z pomocy MOPR w 2011 roku ilustrują kolejne wykresy.

Rodziny pełne korzystające z pomocy społecznej w 2011 roku

Rodziny niepełne korzystające z pomocy społecznej w 2011 roku

3. Zadania własne gminy

Do zadań własnych gminy należy, m.in.:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Realizując zadania własne gminy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach w 2011 roku udzielił pomocy **2.281 rodzinom** (5.184 osobom w rodzinach). W porównaniu do 2010 r., w którym pomocą objęto 2.292 rodziny, nastąpił spadek o 0,48 %.

W tabeli nr 3 zawarto informacje na temat świadczeń pieniężnych i niepieniężnych realizowanych w ramach zadań własnych gminy w latach 2009 – 2011.

Tabela 3 Realizacja świadczeń w ramach zadań własnych gminy w latach 2009 – 2011

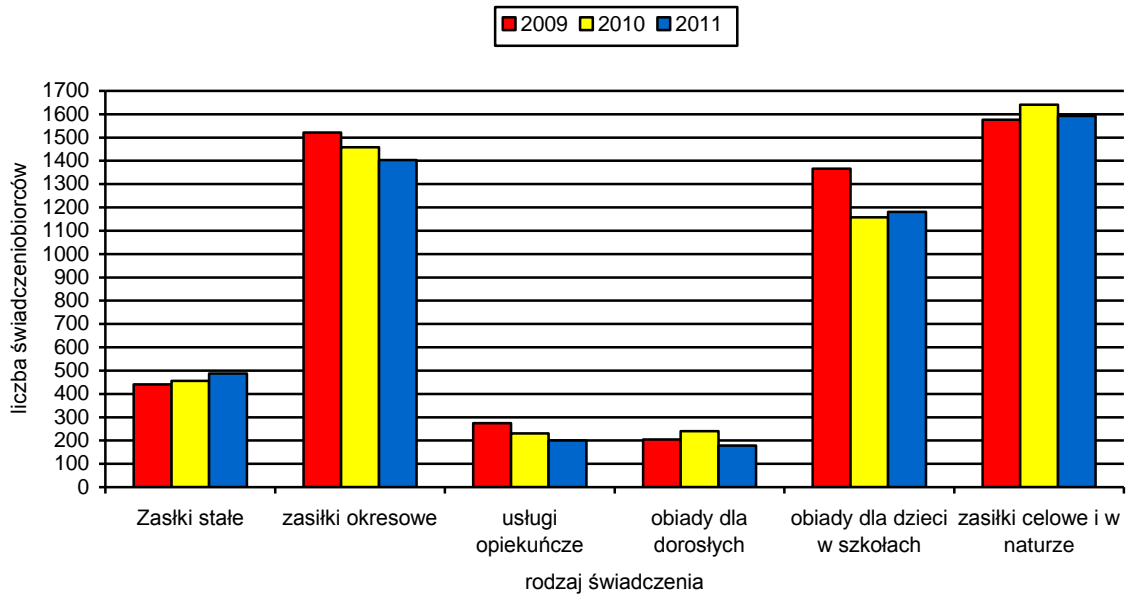
L.p.	Rodzaje świadczeń	Liczba osób, którym przyznano pomoc			Liczba świadczeń			Wydatki w zł		
		2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
1.	zasiłki stałe ¹	442	456	488	4.241	4.551	4.848	1.514.052	1.618.518	1.705.580
2.	zasiłki okresowe	1.462 rodziny	1.402 rodziny	1.360 rodzin	9.186	8.250	8.263	2.175.439	1.845.205	1.781.693
3.	schronienie (noclegownia PKPS) ²	44	52	47	9.113	9.430	8.873	235.600	239.000	280.000
4.	usługi opiekuńcze (świadczone przez PKPS)	274	231	201	109.042	96.018	80.513	1.058.936	1.042.142	925.978
5.	obiady dla najuboższych (dorosłych) (w Inst. Kofoeda)	205	240	178	23.241	26.314	22.838	106.489	131.456	126.965
	obiady dla dzieci w szkole i przedszkolu	1.366	1.158	1181	173.488	148.468	136.737	499.508	474.399	479.734
6.	zasiłki celowe i w naturze (m.in. na dożywianie, opał, leki, odzież, bilet)	1.527 rodzin	1.590 rodzin	1.535 rodzin	4.140	4.003	4.061	1.288.895	1.479.321	1.133.925
7.	sprawienie pogrzebu	18	22	23	18	22	23	11.410	11.913	15.181
8.	odpłatność miasta za pobyt osób w dps na terenie innej gminy ³	33	32	38	337	349	392	501.361	594.103	794.813
9.	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, niepodlegające obowiązkowi ubezpie. zdr. z innego tytułu	386	409	439	3.694	4.003	4.288	121.499	122.852	152.337
10.	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby objęte Indywidualnym programem Zatrudnienia Socjalnego w CIS, niepodlegające obowiązkowi ubezpie. zdr. z innego tytułu	49	65	78	341	317	389	13.626	11.548	16.663

¹ zasiłki stałe są zadaniem własnym gminy od 1.08.2009 r.,

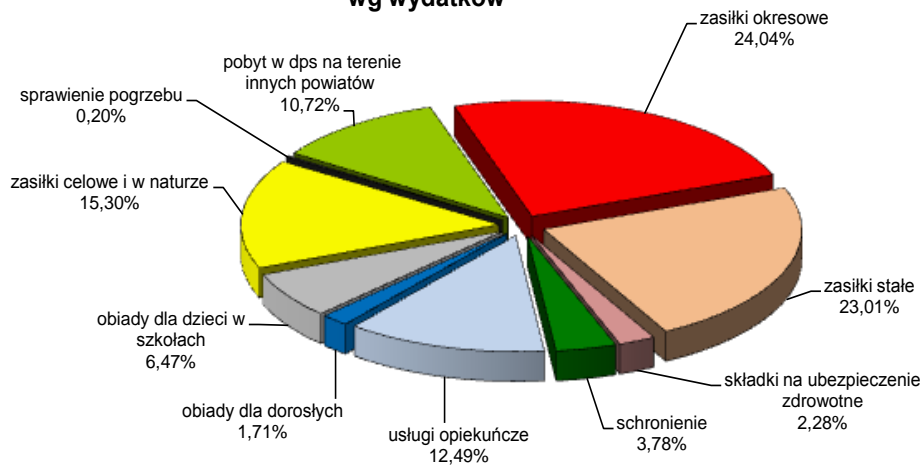
² spoza Siedlec: w 2010 r. – 8 osób, w 2011 r. – 7 osób, których koszty pobytu refundują gminy ostatniego miejsca zameldowania osoby na pobyt stały,

³ świadczenia liczone w miesiącach

Realizacja wybranych świadczeń pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy w latach 2009 - 2011

Realizacja zadań własnych gminy w 2011 roku wg wydatków

Z zaprezentowanych danych wynika, że w okresie sprawozdawczym największa liczba świadczeniobiorców objęta została pomocą w formie zasiłku celowego, na co ma wpływ wyższe kryterium dochodowe stosowane przy udzielaniu pomocy na dożywianie. Największe wydatki poniesione zostały natomiast na wypłatę zasiłków okresowych.

3.1 Praca socjalna

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym niezależnie lub równolegle z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi klientom. Pomocą w formie pracy socjalnej objęci są praktycznie wszyscy klienci Ośrodka. Permanentnej pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono natomiast **1.598 rodzinom** (w 2010 roku – 1.411 rodzinom), w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 178 rodzinom.

Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Bardzo często praca socjalna jest jedyną efektywną metodą dotarcia do klienta i udzielenia mu pomocy poprzez długotrwałe wsparcie. W pracy socjalnej niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości oraz wypracowanie planu pomocy.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej można podzielić na następujące dziedziny:

- działania ukierunkowane na poprawę warunków materialnych – realizowane poprzez pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno – rentowych, zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego oraz informowanie o uprawnieniach i motywowanie do skorzystania z nich, a także pomoc w racjonalnym gospodarowaniu budżetem domowym, we właściwym hierarchizowaniu potrzeb (np. poprzez wspólne z klientem zakupy, planowanie wydatków);
- działania ukierunkowane na poprawę funkcjonowania rodziny – realizowane poprzez poradnictwo i edukację w obszarze opieki nad dziećmi i wychowywania dzieci, pomoc w rozwiązywaniu lub łagodzeniu konfliktów, ochronę i wspieranie ofiar przemocy, informowanie o poradnictwie specjalistycznym i motywowanie do skorzystania z takiego poradnictwa oraz grup wsparcia i terapii (w szczególności terapii leczenia uzależnień). W toku pracy z rodziną pracownicy socjalni współpracują m. in. z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, Policją, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rodzin i dzieci;
- działania ukierunkowane na poprawę warunków mieszkaniowych – realizowane w szczególności poprzez pomoc w załatwieniu formalności związanych z uregulowaniem sytuacji mieszkaniowej (złożenie wniosku o przydział mieszkania, rozłożenie zaległości na raty) oraz mobilizowanie do wykonania prac porządkowych w mieszkaniu i motywowanie do utrzymania czystości;
- działania na rzecz osób bezrobotnych – realizowane poprzez informowanie o możliwości uczestnictwa w pracach społecznie – użytecznych, możliwości realizacji Indywidualnego

- Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, o szkoleniach i kursach realizowanych przez MOPR w ramach projektu systemowego, motywowanie i kierowanie do udziału w powyższych formach aktywizacji zawodowej, motywowanie do aktywnego działania w zakresie poszukiwania pracy;
- działania na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych – ukierunkowane na zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, pomoc przy ubieganiu się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, udzielanie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu konsultacji lekarskiej, motywowanie do systematycznego leczenia.

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. **Kontrakt socjalny** można zdefiniować, jako umowę określającą zamierzony cel działania oraz uprawnienia i zobowiązania zarówno klienta, jak i pracownika socjalnego w dążeniu do realizacji celu. Może być zawierany dla określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Postanowienia kontraktu, jako dwustronne uzgodnienia, dostosowane są do sytuacji i możliwości konkretnej osoby. Zawierają z jednej strony zobowiązania zmierzające do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego, w szczególności dotyczące aktywizacji zawodowej (podjęcie pracy, prac społecznie użytecznych, realizację Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, udział w kursach umożliwiających zdobycie kwalifikacji zawodowych, np. organizowanych przez MOPR w ramach projektu współfinansowanego ze środków EFS lub organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy), podjęcie lub kontynuowanie leczenia odwykowego, utrzymanie abstynencji. Obowiązek realizacji tych zobowiązań spoczywa na podopiecznym. Z drugiej strony kontrakt socjalny zawiera zobowiązanie Ośrodka do udzielania pomocy podopiecznemu, w tym pomocy pieniężnej. W przypadku, gdy klient, bez uzasadnionej przyczyny, nie wywiązuje się z zawartych w kontrakcie postanowień, pracownik socjalny może ograniczyć bądź odmówić udzielenia pomocy pieniężnej.

W **2011 roku** w oparciu o **303 kontrakty socjale** prowadzono pracę socjalną z **555 osobami** (w 2010 roku – 520 kontraktów socjalnych, w 2009 roku – 392 kontrakty socjalne).

Tabela 4 Główne cele założone w kontraktach socjalnych realizowanych

Główny cel kontraktu	2010		2011	
	Liczba kontraktów	%	Liczba kontraktów	%
skierowanie osób do udziału w szkoleniach i kursach realizowanych w ramach Projektu „Stawiam na siebie!”	93	18	84	28
skierowanie osób do wykonywania prac społecznie użytecznych	283	54	81	27
skierowanie osób do Centrum Integracji Społecznej w celu podjęcia realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego	73	14	73	24
motywowanie do podjęcia terapii w poradni leczenie uzależnień i zachowania abstynencji	71	14	62	20
wzmocnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczych	0	0	3	1
Razem	520	100	303	100

64 % kontraktów socjalnych (tj. 194) realizowanych w 2011 roku **zakończono pozytywnie**, osiągając cel zawarty w kontrakcie, 6 % kontraktów socjalnych (tj. 18) zakończono przed upływem okresu, na jaki zostały zawarte (głównie z powodu złego stanu zdrowia klienta lub podjęcia pracy przez klienta), 12 % kontraktów socjalnych (tj. 37) pozostawało w realizacji na dzień 31.12.2011 r., **18 % kontraktów socjalnych** (tj. 54) **zostało zerwanych**. W sytuacji zerwania postanowień kontraktu socjalnego pracownik socjalny stosował sankcje przewidziane w kontrakcie.

Powodem zerwania postanowień kontraktu socjalnego w 2011 roku było:

- przerwanie abstynencji lub terapii w poradni leczenia uzależnień – 37 % kontraktów zerwanych (32 % zawartych w tym celu),
- nieprzystąpienie lub przerwanie realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej – 37 % kontraktów zerwanych (27 % zawartych w tym celu),
- nieobecność na zajęciach realizowanych w ramach Projektu „Stawiam na siebie!” – 17 % kontraktów zerwanych (11 % zawartych w tym celu),
- zaprzestanie wykonywania prac społecznie użytecznych – 9 % kontraktów zerwanych (6 % zawartych w tym celu).

Kontrakt socjalny jest dobrym narzędziem pracy socjalnej. Skutecznie mobilizuje osoby do aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów, wyzwala z bierności i często wyuczonej bezradności. Z drugiej strony pozwala zidentyfikować i wyeliminować z pomocy społecznej osoby i rodziny, które nie są zainteresowane podjęciem własnych starań zmierzających do poprawy ich trudnej sytuacji życiowej, a jedynie korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej.

3.2 Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe są podstawową formą pomocy pieniężnej. Jest to pomoc obowiązkowa przyznawana w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, oczekiwanie na możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Kwotę zasiłku ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem. Obowiązkowa wysokość zasiłku okresowego wynosi 50 % różnicy, nie mniej niż 20 zł miesięcznie, i jest finansowana z dotacji celowej z budżetu państwa.

W 2011 r. zasiłki okresowe otrzymało **1.360 rodzin** (3.224 osoby w rodzinach), **o 42 rodziny**, tj. **o 3 % mniej** niż w roku poprzednim). Najwięcej rodzin otrzymało zasiłki okresowe z powodu bezrobocia – 1.049 rodzin, tj. 77,13 % wszystkich rodzin objętych tą formą pomocy.

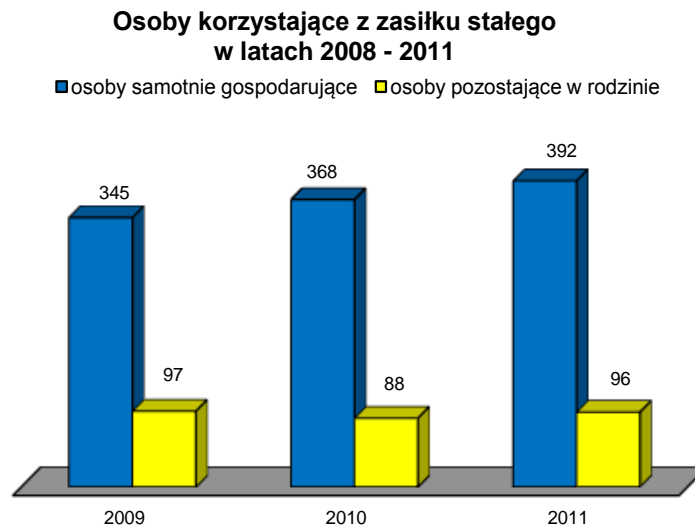
Na zasiłki okresowe w 2011 roku poniesiono wydatki w kwocie **1.781.693 zł**, w tym 25.693 zł ze środków z budżetu Miasta. Wydatki były niższe od poniesionych w 2010 r. o 3,44 %. **Średnia wysokość** świadczenia wyniosła **215,62 zł** i była niższa od średniej wysokości zasiłku w 2010 r. o 3,59 %.

Każda rodzina otrzymała średnio 6,08 świadczenia, tzn. że była objęta pomocą średnio przez 6 miesięcy. W 2010 r. każda rodzina otrzymała średnio 5,88 świadczenia, w 2009 roku – 6,28 świadczenia.

3.3 Zasiłki stałe

Zasiłek stały jest świadczeniem przyznawanym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym ustawowe kryterium dochodowe. Kwotę zasiłku ustala się w wysokości różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie, jednak nie mniej niż 30 zł miesięcznie i nie więcej niż 444 zł miesięcznie (w przypadku osoby samotnie gospodarującej).

W 2011 roku tą formą pomocy objętych było **488 osób**, o 7,02 % więcej w stosunku do 2010 roku. Wydatki na zasiłki stałe w 2011 roku wyniosły **1.705.580 zł**, z czego kwotę 341.116 zł sfinansowano ze środków budżetu Miasta, z uwagi na ustawowy wymóg 20 % udziału gminy w realizacji tego zadania. Wydatki na zasiłki stałe wzrosły o 5,38 % w porównaniu z rokiem poprzednim. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 351,81 zł. Ponad 80 % osób korzystających z zasiłku stałego to osoby samotnie gospodarujące.

3.4 Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie jest zgłaszanie do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby korzystające z zasiłku stałego oraz osoby realizujące Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu.

Wzrost liczby osób korzystających z zasiłku stałego skutkuje wzrostem liczby osób objętych ubezpieczeniem zdrowotnym. W 2011 roku ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu pobierania zasiłku stałego objęto **439 osób**, o 7,33 % więcej niż w roku poprzednim. Ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu realizacji IPZS w CIS objęto natomiast 78 osób. Wydatki na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne z powyższych tytułów w 2011 roku wyniosły **169.000 zł**.

3.5 Schronienie

W 2011 roku **47 osób bezdomnych** (40 z Siedlec i 7 z innych gmin) objęto, na podstawie decyzji administracyjnej, schronieniem w Noclegowni przy ul. Południowej 1. Ponadto w okresie sprawozdawczym schronienie w Noclegowni znalazło 30 innych osób, przywiezionych przez Policję lub Straż Miejską, w szczególności w wyniku nocnych interwencji. Ze względu na krótkie pobyty tych osób (najczęściej jednonocne), przeprowadzenie wywiadu środowiskowego i wydanie decyzji przyznającej schronienie nie było możliwe.

Noclegownia, na zlecenie Miasta Siedlce, prowadzona jest od kilku lat przez Polski Komitet Pomocy Społecznej. W 2011 roku na powyższy cel wydatkowano **280.000 zł**, o 17,15 %

więcej w porównaniu z rokiem 2010. Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby w Noclegowni wynosił 840,00 zł (30 dni x 28 zł/osobodzień).

3.6 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze są świadczeniem przysługującym osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, a są jej pozbawione. Świadczenie usług polega głównie na pomocy w utrzymywaniu higieny osobistej, czystości i porządku mieszkania osoby, robieniu niezbędnych zakupów, przygotowywaniu posiłków, a także pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i, w miarę możliwości, zapewnieniu kontaktu z otoczeniem.

Pracownicy socjalni MOPR rozpoznają sytuację osoby potrzebującej pomocy w formie usług opiekuńczych, przeprowadzają wywiad środowiskowy, niezbędny do przyznania świadczenia i ustalenia odpłatności za świadczone usługi oraz monitorują sytuację. W 2011 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, usługi opiekuńcze świadczone były, na zlecenie Miasta, przez Polski Komitet Pomocy Społecznej.

Liczba osób korzystających z tej formy pomocy, w porównaniu do roku 2010 r., spadła o 12,99 % i wyniosła **201 osób**. W okresie sprawozdawczym wykonano **80.513 godzin** usług opiekuńczych (o 16,15 % mniej w stosunku do roku 2010). Miasto wydatkowało na ten cel kwotę 925.978 zł (o 11,15 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego). Koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosił **10,31 zł** (w 2010 r. – 9,48 zł).

3.7 Świadczenia realizowane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Celem programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” jest m. in. wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym. Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, których dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego pomocy społecznej.

W 2011 roku Ośrodek w ramach Programu udzielał pomocy w formie posiłku oraz zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla dzieci w wieku przedszkolnym nie uczęszczających do przedszkola, dla dzieci w okresie wakacji, a także na zakup żywności w okresie bożonarodzeniowym. Pomocą objęto łącznie **3.573 osoby**. Systematyczną pomocą objęto **779 dzieci do lat 7** (w 2010 r. – 784 dzieci), **876 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych** (w 2010 roku – 925 uczniów) oraz

178 najuboższych osób dorosłych (w 2010 roku – 240 osób). Pozostałe osoby objęte były pomocą jednorazową.

Sfinansowano łącznie **136.737 posiłków w szkole i przedszkolu na kwotę 446.037 zł, 22.838 obiadów** dla osób dorosłych, na kwotę **126.965 zł oraz 2.193 zasiłki celowe** na kwotę **435.351 zł** (z pomocy w tej formie skorzystało 1.025 rodzin). Posiłki dla osób dorosłych, na zlecenie Miasta, przygotowywane były i wydawane przez Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda.

Przepisy ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” umożliwiają dyrektorowi szkoły, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, udzielenie posiłku dziecku, bez konieczności ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej. Posiłki te finansowane są przez ośrodek pomocy społecznej. Pomoc na powyższych zasadach otrzymało **149 dzieci** (10.986 posiłków **na kwotę 33.697 zł**). W 2010 roku – 156 dzieci.

Całkowity koszt realizacji Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2011 roku wyniósł **1.042.050 zł**, z czego ze środków własnych Miasta sfinansowano kwotę **440.250 zł, tj. 42,25 %**.

3.8 Zasiłki celowe

Pomoc fakultatywna w formie zasiłków celowych przyznawana była na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej m.in.: zakup opału, leków, biletów, żywności, odzieży. Liczba rodzin objętych w 2011 roku taką pomocą wyniosła 1.535. Przyznano łącznie 4.061 świadczeń. Wydatki wyniosły **1.133.925 zł** i w porównaniu do roku poprzedniego były niższe o 23,35 %. W kwocie tej uwzględniono wydatki na zasiłki celowe:

- na zakup posiłku lub żywności w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w kwocie 435.351 zł,
- na zakup leków w kwocie 10.099 zł,
- na zakup opału (w formie pieniężnej i rzeczowej) i pokrycie kosztów ogrzewania innymi nośnikami energii w kwocie 516.983 zł, (**pomoc na ogrzewanie otrzymały łącznie 862 rodziny**).
- na zakup biletu (np. na przejazd do lekarza specjalisty w innym mieście, dowiezienie dziecka do sanatorium, przywiezienia dziecka na przepustkę z placówki opiekuńczo – wychowawczej) w kwocie 2.683 zł,
- na inne cele (np. wyrobienie dowodu osobistego, odzież, remont, zakup podstawowych przedmiotów użytku domowego) w kwocie 166.809 zł.

3.9 Sprawienie pogrzebu

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie organizuje pogrzeby osobom zmarłym z terenu Miasta, w tym osobom bezdomnym, które nie zostały pochowane przez inne osoby uprawnione. Pomoc ta obejmuje zorganizowanie pochówku i pokrycie wydatków związanych z pochówkiem, czyli zakup trumny, ubrania, zapewnienie transportu, opłacenie miejsca na cmentarzu, przygotowanie grobu i oznakowanie, ostatnie pożegnanie zgodne z wyznaniem zmarłego. Od 2009 roku organizowano również pogrzeb dzieci zmarłych przed urodzeniem, pozostawionych w szpitalach na terenie Miasta. Łącznie sprawiono pogrzeb **23 osobom**, w tym 3 osobom bezdomnym. Poniesiono na ten cel wydatki w kwocie **15.181 zł**. Wszystkie czynności związane z pochówkiem Ośrodek zlecał Zakładowi Pogrzebowemu Exitus, z którym zawarta była umowa na usługi pogrzebowe, po przeprowadzeniu rozpoznania cenowego.

3.10 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt

Do domu pomocy społecznej kierowane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w miejscu zamieszkania. Wymagane jest, aby stan zdrowia i konieczność zapewnienia całodobowej opieki potwierdzone były zaświadczeniem lekarskim.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Obowiązani do wnoszenia opłaty są w kolejności: mieszkaniec domu, małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana do domu. Mieszkaniec wnosi opłatę w wysokości nie wyższej niż 70 % swojego dochodu, małżonek, zstępni przed wstępnymi, wnoszą opłatę w kwocie określonej w zawartej z Dyrektorem MOPR umowie, po spełnieniu określonych kryteriów dochodowych. Gmina wnosi opłatę w wysokości różnicy między średnim miesięcznym kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby zobowiązane.

Pracownicy MOPR prowadzą postępowanie związane ze skierowaniem do domu pomocy społecznej, w ramach którego udzielają informacji o obowiązujących przepisach prawa w zakresie kierowania do dps i ponoszenia odpłatności za pobyt, przeprowadzają wywiad środowiskowy z osobą ubiegającą się o skierowanie, wspierają w gromadzeniu niezbędnej dokumentacji (w szczególności zaświadczeń lekarskich), oceniają sytuację osoby, w kontekście spełniania przesłanek do umieszczenia w dps. Pracownicy nawiązują kontakt z rodziną (małżonkiem, dziećmi, wnukami), przeprowadzają wywiady alimentacyjne

oraz na ich podstawie przygotowują umowy, określające wysokość ponoszonej przez rodzinę opłaty.

W 2011 roku wydano **27 decyzji kierujących do domu pomocy społecznej** (w tym 19 do DPS w Siedlcach i 8 do dps na terenie innych gmin). Miasto ponosiło **odpłatność za pobyt 38 osób** (w 2010 r. – 32 osób, w 2009 r. – 33 osób) w domach pomocy społecznej położonych na terenie innych gmin. Łącznie na ten cel w 2011 r. wydatkowano kwotę **794.813 zł**. Do innych domów kierowane są w szczególności osoby z zaburzeniami psychicznymi, których nie obejmuje opieką Dom Pomocy Społecznej w Siedlcach.

MOPR wydaje również **decyzje w sprawie umieszczenia** skierowanych osób w Domu Pomocy Społecznej „Domu nad Stawami” w Siedlcach. W 2011 roku wydano takie decyzje **24 osobom**, w tym 18 osobom z terenu miasta Siedlce i 6 osobom z terenu innych gmin (w 2010 r. – 30 osobom, w tym 17 osobom z terenu miasta Siedlce, 13 osobom z terenu innych gmin).

4. Zadania zlecone gminy

Do zadań zleconych gminie należy m.in.:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- kierowanie do środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ustalanie odpłatności za korzystanie z usług w tych ośrodkach;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną;
- wypłacanie wynagrodzenie za sprawowanie opieki.

Zadania zlecone finansowane są ze środków z budżetu Wojewody.

4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzone są w formie wsparcia psychologiczno – pedagogicznego i edukacyjno – terapeutycznego, realizowane są w miejscu zamieszkania podopiecznego, według indywidualnych programów terapeutycznych, opracowywanych przez terapeutów, z uwzględnieniem sugestii placówek specjalistycznych. Usługi te świadczone są na rzecz

osób chorych psychicznie, niepełnosprawnych intelektualnie, osób z autyzmem oraz osób o zaburzeniach sprzężonych lub dodatkowej niesprawności o charakterze somatycznym.

Usługi specjalistyczne mają formę terapeutyczną, w postaci całościowego procesu terapeutycznego, obejmującego możliwie różnorodne dziedziny funkcjonowania. Dostosowane są do szczególnych potrzeb danej osoby, wynikających z rodzaju jej niepełnosprawności.

Usługi specjalistyczne obejmują:

- wsparcie psychologiczno – pedagogiczne i edukacyjno-terapeutyczne, którego celem jest kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, edukacja w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego,
- usprawnianie do funkcjonowania w społeczeństwie, polegające na treningu umiejętności społecznych i pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- budowanie poczucia zaufania, bezpieczeństwa, kreowanie pozytywnego myślenia, poprzez rozmowy terapeutyczne i pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych,
- pielęgnację, polegającą w szczególności na pomocy w systematycznym przyjmowaniu leków i zgłaszaniu się na wizyty lekarskie, naukę obserwacji objawów chorobowych i skutków ubocznych farmakoterapii,
- dążenie do integracji społecznej poprzez aktywizowanie i usamodzielnianie podopiecznego, wdrażanie do sprawnego funkcjonowania w grupie, uczestnictwo w życiu kulturalnym, wypracowanie prawidłowych relacji z rodziną i najbliższym środowiskiem,
- podnoszenie sprawności fizycznej, psychicznej i społecznej oraz udzielnie elementarnej pomocy o charakterze terapii rodzinnej,
- rozwijanie zainteresowań, zdolności i umiejętności,
- organizowanie czasu wolnego.

Oprócz wymienionych form wsparcia prowadzone są zajęcia z zakresu terapii zajęciowej, arteterapii, muzykoterapii, samoobsługi.

W 2011 roku pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto **18 osób**. Wykonano **2.116** godziny usług. Koszt realizacji zadania wyniósł 92.150 zł.

4.2 Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji za środowiskiem. W 2011 roku z zajęć terapeutycznych ŚDS korzystało **39 osób**, w tym 34 na podstawie decyzji administracyjnych oraz 5 osób w ramach prowadzonych przez Dom zajęć klubowych. W ŚDS zatrudnionych było 6 pracowników (4 terapeutów, 1 instruktor k – o i 1 psycholog).

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

W 2011 roku realizowane były następujące **formy wsparcia**:

1. **Zajęcia kulinarne** – nauka i ćwiczenie posiadanych umiejętności w zakresie przygotowania prostych posiłków i prawidłowego posługiwania się podstawowym wyposażeniem pracowni, w tym obsługi sprzętów kuchennych (zmywarki, kuchenki mikrofalowej, piekarnika itp.). Grupa treningowa w ramach zajęć wspólnie przygotowywała listę potrzebnych produktów spożywczych oraz dokonywała zakupów.
2. **Zajęcia komputerowe** – ćwiczenie podstawowych umiejętności w zakresie obsługi komputera, przepisywania tekstów, pisania podań, szukania informacji w internecie;
3. **Zajęcia sportowe** – siłownia, gry zręcznościowe (Piłkarzyki, Dart, Stukan,), gry zespołowe na powietrzu (koszykówka, siatkówka, zbijak, bule);
4. **Basen** – zajęcia z instruktorem pływania;
5. **Trening relaksacyjny** – rozwijanie technik relaksu oraz samokontroli;
6. **Trening umiejętności ART** – nabywanie i rozwijanie podstawowych umiejętności społecznych oraz sposobów kontroli agresji w trudnych sytuacjach;
7. **Trening budżetowy** – nabywanie umiejętności w zakresie planowania budżetu domowego;
8. **Zajęcia techniczno – rękodzielnicze** – nabywanie praktycznych umiejętności w zakresie zdobienia przedmiotów techniką decoupage, papieroplastyki, wypalania pyrografem, wycinania ozdób ze styropianu, ręcznego wyrabiania ozdób z modeliny, budowy peryskopu, szycia ręcznego i na maszynie krawieckiej oraz wykonywanie przedmiotów użytecznie - dekoracyjnych z drewna, MDF, włóczki i innych;
9. **Gimnastyka** – zajęcia ruchowe dla Pań w formie fitness;

10. **Trening edukacyjny** – podtrzymywanie podstawowych umiejętności nabytych w szkole tj.: czytanie, pisanie, liczenie oraz ćwiczenia koncentracji uwagi;
11. **Zajęcia muzyczne** – ćwiczenia umuzykalniające tj.: proste ćwiczenia wokalne przy akompaniamencie, ćwiczenia dykcji na podstawie tekstów śpiewanych piosenek, nauka tekstów piosenek na pamięć, zabawy muzyczne w rozpoznawanie tytułów piosenek („Jaka to melodia”);
12. **Trening czystości osobistej** – nabywanie podstawowej wiedzy dotyczącej potrzeby dbania o higienę osobistą oraz dbania o wygląd zewnętrzny oraz nabywanie i rozwijanie umiejętności praktycznych w tym zakresie;
13. **Indywidualne wsparcie psychologiczne** – rozmowy z psychologiem stosownie do indywidualnych potrzeb uczestników;
14. **Zajęcia z elementami psychoterapii** – zajęcia z psychologiem;
15. **Treningi psychoedukacyjne** – zajęcia z psychologiem obejmujące psychoedukację, trening lekowy, trening radzenia sobie z objawami choroby;
16. **Zdrowy styl życia** – zajęcia z psychologiem, obejmujące zapoznanie uczestników z obszarem zagadnień szeroko rozumianej promocji zdrowego stylu życia, m.in. dietetyka, kosmetologia, uzależnienia, odpoczynek, relaks, hobby itp.;
17. **Pracownia Działań Twórczych** – nabywanie i rozwijanie umiejętności praktycznych w zakresie różnych technik plastycznych tj: prace malarskie techniką pasteli, akwareli, węgla, ołówka, farb witrażowych, olejnych, akrylowych, rzeźba w glinie, rękodzieło artystyczne, w tym karty okolicznościowe (z okazji świąt, imienin, jubileuszy, podziękowań) oraz stroiki okolicznościowe, biżuteria, witraż, zawieszki, ozdabianie naczyń techniką malowania na szkle.

Dodatkowo w ramach działalności ŚDS w roku 2011 zorganizowano:

1. Spotkanie opłatkowe dla uczestników ŚDS i rodziców;
2. Integracyjny Bal Karnawałowy „W zaczarowanym Ogrodzie”;
3. Wystawę Plastyczną „Przez twórczość do zdrowia” współorganizowaną z Oddziałem Psychiatrycznym w Siedlcach;
4. Lekcję dydaktyczną z prezentacją multimedialną dot. postaci Jana Heweliusza w związku z 400 – setną rocznicą urodzin, oraz zajęcia warsztatowe, na których uczestnicy Domu budowali model peryskopu;
5. Wyjazd do Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie;
6. Wyjazd do Muzeum Marii Skłodowskiej – Curie w Warszawie;
7. Wyjazd do Teatru Muzycznego Roma w Warszawie na spektakl „Nędznicy”;

8. Wyjazd do Papierni Królewskiej w Konstancinie Jeziorna – lekcja dydaktyczna, zwiedzanie ekspozycji muzeum oraz warsztaty z technik czerpania papieru;
9. Wyjazd do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie.

Uczestnicy Domu brali udział w następujących imprezach integracyjnych i konkursach plastycznych:

1. Bal Walentynkowy w DPS „Dom nad Stawami” w Siedlcach;
2. Bal Karnawałowy – zorganizowany przez ŚDS w Białej Podlaskiej;
3. Bal ostatekowy w DPS „Dom nad Stawami” w Siedlcach;
4. Udział w obchodach II Narodowego Dnia Życia w Sali Podlasie MOK w Siedlcach;
5. Udział w IX Pikniku Archeologicznym na Zamku w Liwie oraz zwiedzanie fermy strusiej w miejscowości Borzychy;
6. Udział w przeglądzie twórczości osób niepełnosprawnych „Być Dobrym jak Chleb” zorganizowanym przez Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych w CKiS w Siedlcach;
7. Udział w IX Integracyjnym Przeglądzie Muzyczno – Tanecznym zorganizowanym przez ŚDS w Sokołowie Podlaskim;
8. Udział w Obchodach Święta Policji w Siedlcach;
9. Udział w rozgrywkach sportowych tj.: piłka nożna, siatkówka, tenis stołowy w ramach Turnieju III Piłek organizowanym przez ŚDS w Sokołowie Podlaskim;
10. Udział w festynie sportowym organizowanym przez ŚDS w Białej Podlaskiej;
11. Udział w imprezie plenerowej – pożegnanie lata zorganizowanym przez DPS „Dom nad Stawami” w Siedlcach;
12. Udział w pieszym rajdzie w miejscowości Ceranów zorganizowanym przez ŚDS w Sokołowie Podlaskim;
13. Udział w Balu Andrzejkowym zorganizowanym przez DPS „Dom nad Stawami”;
14. Udział w konkursie plastycznym „Siedlce – Podlasie – Anioły” zorganizowany przez Warsztat Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Siedleckiej w Siedlcach.

Środowiskowy Dom Samopomocy **współpracował** z wieloma instytucjami w zakresie organizacji następujących przedsięwzięć:

1. Integracyjny Bal Karnawałowy – współorganizowany z Siedleckim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań”;
2. Plener artystyczny „Murzasichle 2011” – współorganizowany z Siedleckim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań” z udziałem uczestników Domu oraz członków Stowarzyszenia;

3. Wycieczka w Góry Świętokrzyskie - zorganizowana przez Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań” dla części uczestników Domu oraz członków Stowarzyszenia (w ramach współpracy terapeuta Domu uczestniczył w wyjeździe jako opiekun);
4. Wystawa plastyczna „Przez Twórczość do Zdrowia” – współorganizowana z Oddziałem Psychiatrycznym w Siedlcach oraz Muzeum Regionalnym w Siedlcach.

Ponadto w ramach partnerstwa w Projekcie pn.: „Niepełnosprawni – pełnosprawni obywatele” realizowanym przez Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Mińsku Mazowieckim, Dom w 2011 r. uczestniczył w następujących zadaniach:

1. Profesjonalna sesja fotograficzna „Odkryte piękno – odnaleziona tożsamość” – osoba niepełnosprawna w obiektywie. Zdjęcia zostały zrealizowane w Siedlcach we wnętrzach Pałacu Ogińskich, na dziedzińcu Pałacu Ogińskich, w parku oraz przed Muzeum Regionalnym w Siedlcach.
2. Cykl spotkań teatralnych w ramach przygotowań do sztuki pt.: „ Ciąptak, czyli rzecz o tolerancji”.

Udział w zajęciach w ŚDS dla większości uczestników stanowił jedyną alternatywę na wyjście z domu oraz aktywną obecność w środowisku lokalnym. Uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym stanowi ważny aspekt w szeroko rozumianej rehabilitacji społecznej oraz jest okazją do łamania stereotypów na temat chorych psychicznie. Wymiernym dowodem tego są wyrazy uznania dla twórczości artystycznej uczestników Domu, których prace są rozpoznawane przez mieszkańców Siedlec oraz dostrzegane i wyróżniane przez profesjonalistów.

4.3 Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydaje decyzje kierujące do Środowiskowego Domu Samopomocy działającego w strukturze Ośrodka oraz do Środowiskowego Domu Samopomocy w Siedlcach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem. Pracownicy socjalni Ośrodka przeprowadzają wywiad u osoby ubiegającej się o pomoc w formie usług w ww. ośrodkach wsparcia, gromadzą dokumentację niezbędną do podjęcia decyzji o skierowaniu oraz na stałe współpracują z rodziną uczestnika zajęć w Środowiskowym Domu.

4.4 Zasiłek celowy w związku z wystąpieniem klęski żywiołowej

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie działając na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane wystąpieniem w 2011 r. huraganu, deszczu nawalnego lub przymrozków wiosennych, przyznawał i wypłacał zasiłki celowe dla tych rodzin w związku z wystąpieniem w 2011 r. ww. negatywnych zjawisk atmosferycznych. Przyznano **5 zasiłków celowych** na łączną kwotę **15.000 zł**.

4.5 Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Od 1 sierpnia 2009 roku zadaniem pomocy społecznej jest wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki. Jest to świadczenie przyznawane przez Sąd Opiekuńczy opiekunowi prawnemu osoby ubezwłasnowolnionej, na podstawie przepisów Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego. Wynagrodzenie pokrywa się z dochodów lub z majątku osoby, dla której opieka została ustanowiona, a jeżeli osoba ta nie ma odpowiednich dochodów lub majątku, wynagrodzenie jest pokrywane ze środków publicznych. Wynagrodzenie wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. W 2011 roku wypłacono świadczenie w łącznej kwocie **1.500 zł**.

5. Zadania własne powiatu

Do zadań własnych powiatu należało m.in.:

- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa – terapii rodzinnej, porad psychologicznych i pedagogicznych, poradnictwa rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych;
- organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci;
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie placówek opiekuńczo – wychowawczych, ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych dla dzieci i młodzieży;
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu;
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze;

- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu do życia (osób opuszczających zakłady karne, placówki opiekuńczo – wychowawcze);
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

Od 01.01.2012 r. zadania związane z zapewnieniem opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodziców reguluje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

5.1 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom mającym trudności lub oczekującym wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Poradnictwo prawne polega na udzielaniu informacji o obowiązujących przepisach w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów oraz pomoc w przygotowaniu pism urzędowych. Poradnictwo psychologiczne realizowane jest poprzez diagnozowanie, profilaktykę i konsultacje psychologiczne. Poradnictwo rodzinne natomiast obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym wychowawcze, a także terapię rodzinną.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie.

Powyższe zadania realizowane są przez Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej i Specjalistyczny Punkt Konsultacyjny. W 2011 roku w Dziale zatrudnionych było 2 pracowników socjalnych, 1 psycholog, 1 terapeuta.

Z konsultacji korzystają przede wszystkim: osoby doznające i stosujące przemoc, świadkowie, osoby z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków, a także hazardu, osoby współuzależnione, członkowie ich rodzin, osoby opuszczające Zakład Karny, osoby z zaburzeniami psychicznymi i członkowie ich rodzin, jak również osoby niepełnosprawne.

Zadaniem pracowników Działu jest przede wszystkim:

- udzielanie specjalistycznej pomocy w formie pracy socjalnej, psychologicznej, terapeutycznej,
- prowadzenie osób będących w kryzysie (łagodzenie objawów reakcji kryzysowej, przywracanie równowagi psychicznej, wsparcie emocjonalne, uczenie zachowań zabezpieczających przed zagrożeniem, motywowanie do podjęcia działań zabezpieczających przemoc domowej, jak również kontynuowania leczenia odwykowego, uczestnictwa w grupach terapeutycznych, podjęcia konsultacji u właściwych specjalistów),

- udzielanie poradnictwa specjalistycznego w zakresie umiejętności wychowawczych i motywowania do uczestnictwa w odpowiednich warsztatach,
- podejmowanie interwencji w środowisku rodzinnym (również przy współudziale funkcjonariuszy Policji bądź kuratorów sądowych),
- współpraca z pracownikami Działu Pomocy Środowiskowej, Działu Opiekuńczego oraz Środowiskowego Domu Samopomocy,
- wstępna diagnoza i współpraca z instytucjami o podobnym zakresie działania (Sądem, Prokuraturą, Policją, Poradnią Leczenia Uzależnień, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Centrum Integracji Społecznej, Instytutem Kofoeda, placówkami służby zdrowia i oświaty).

W 2011 roku pracownicy Działu objęli pomocą **107 rodzin**. Liczba osób w tych rodzinach wyniosła **373**. Dla **8 rodzin** dotkniętych przemocą pracownicy socjalni sporządzili „**Niebieskie Karty**”. Z **pomocy terapeutycznej** skorzystało **49 osób**.

W dalszym ciągu rozwija się współpraca Ośrodka z Policją, w szczególności z dzielnicowymi, jak również z kuratorami rodzinnymi i dla dorosłych. Należy podkreślić, iż powyższe służby chętnie podejmują wspólne działania z pracownikami socjalnymi Działu na rzecz rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy, bądź będących w kryzysie. Powyższa współpraca odbywa się na zasadzie pracy zespołów interdyscyplinarnych.

Pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej świadczona są nieodpłatnie, bez względu na wysokość dochodu osoby/rodziny. Należy podkreślić, iż osoby zgłaszające się do Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej to w większości osoby nie korzystające z pomocy finansowej MOPR, wśród nich występują osoby o wysokim statusie materialnym i społecznym. Jakość zgłaszanych spraw wymaga od pracowników Działu dużego zaangażowania, specjalistycznej wiedzy oraz umiejętności dobrej organizacji oraz współpracy z innymi instytucjami.

Dużym zainteresowaniem cieszył się Specjalistyczny Punkt Konsultacyjny, do którego wiele osób kierowanych było również przez Policję oraz kuratorów sądowych. Udzielono 396 porad psychologicznych i prawnych.

Wsparciem i działalnością terapeutyczną zajmuje się również pozostała kadra MOPR, w szczególności pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy, pracownicy realizujący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pracownicy socjalni.

5.2 Rodziny zastępcze

Rodzina zastępcza jest formą opieki nad dzieckiem, które tymczasowo lub trwale pozbawione jest opieki rodziców biologicznych. Opieka w ramach rodziny zastępczej jest ustanowiona postanowieniem sądowym. Do rodziny zastępczej mogą trafić dzieci, których rodzicom została ograniczona, odebrana lub zawieszona władza rodzicielska. Ta forma opieki podlega wsparciu i kontroli sądu i instytucji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni MOPR utrzymują stałą współpracę z rodzinami zastępczymi, udzielają informacji o prawach i obowiązkach oraz wsparcia w rozwiązywaniu zgłaszanych przez rodzinę problemów, na bieżąco monitorują sytuację i funkcjonowanie rodziny, przeprowadzają wywiady środowiskowe oraz składają w sądzie półroczne sprawozdania o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz sytuacji rodziny naturalnej dziecka. Od 1 stycznia 2012 r. rodziny zastępcze są elementem systemu pieczy zastępczej, którego funkcjonowanie reguluje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2011 roku **72 rodziny** z terenu Miasta Siedlce sprawowały funkcję rodzin zastępczych. W rodzinach tych przebywało łącznie **91 dzieci**, w tym 13 dzieci pochodzących z innych powiatów. Liczba rodzin i dzieci w 2010 roku wynosiła odpowiednio 70 rodzin i 88 dzieci, w 2009 roku natomiast – 67 rodzin i 85 dzieci. W 2011 roku zrealizowano 12 postanowień Sądu o umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych. Na mocy postanowienia Sądu rozwiązanych zostało 5 rodzin zastępczych, w których przebywało 5 dzieci. Czworo dzieci wróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 1 dziecko przeniesiono do placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Rodziny zastępcze otrzymywały comiesięczną pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w nich dziecka w wysokości od 40 % do 80 % kwoty podstawy wynoszącej 1.647,00 zł (w zależności od wieku, stanu zdrowia dziecka oraz stopnia jego rozwoju) pomniejszoną o kwotę odpowiadającą 50 % dochodu dziecka. W 2011 roku udzielono takiej pomocy na łączną kwotę **697.963 zł**, z czego kwota 78.253 zł została sfinansowana, na podstawie zawartych porozumień, przez powiaty, w których mieszkali dzieci przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej.

W 2011 roku **19 dzieci** pochodzących z Miasta Siedlce przebywało w **11 rodzinach zastępczych** zamieszkałych na terenie innych powiatów. Miasto Siedlce, na podstawie zawartych porozumień, poniosło na ten cel wydatki w kwocie **159.982 zł**.

W 2011 roku opieką w rodzinach zastępczych objętych było łącznie **97 dzieci z Siedlec**.

5.3 Zapewnienie dzieciom opieki w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych

Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej może być umieszczone w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Placówka zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe i rozwojowe. Zaspokojenie potrzeb dziecka następuje na poziomie obowiązującego standardu opieki i wychowania, określonego ustawami.

Na terenie Miasta Siedlce funkcjonują **3 całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze:**

- Rodzinny Dom Dziecka – placówka publiczna typu rodzinnego,
- „Dom pod Kasztanami” Dom Dziecka – placówka publiczna typu socjalizacyjnego,
- Stowarzyszenie Wioski Dziecięce SOS w Polsce – placówka niepubliczna typu rodzinnego prowadzona na zlecenie Miasta Siedlce.

Tabela 5 Liczba dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2011 r.

Typ placówki	Publiczne		Niepubliczne	
	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Liczba miejsc	Liczba dzieci
Rodzinne	5	6	87	93
Socjalizacyjne	30	57	0	0
Razem	35	62	87	93

Podstawą skierowania dziecka do placówki opiekuńczo – wychowawczej jest postanowienie sądu albo wnioski rodziców lub opiekunów prawnych.

Rodziny niewydolne wychowawczo objęte są wsparciem tutejszego Ośrodka. W przypadku braku pozytywnych efektów współpracy i braku poprawy sytuacji rodzinnej, o tej sytuacji informowany jest Sąd Rodzinny, który orzeka o dalszym sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej. Pobyt dziecka w placówce powinien mieć charakter przejściowy – do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej.

Tutejszy Ośrodek realizuje postanowienia Sądu. Pracownicy MOPR gromadzą dokumentację dziecka i rodziny. W przypadku konieczności umieszczenia dziecka w placówce poza Siedlcami, poszukują miejsca w placówce typu wskazanego przez Sąd, dowożą również dziecko do placówki.

W 2011 roku **do placówek na obszarze Miasta skierowano łącznie 30 dzieci**, w tym:

- 1 dziecko do Rodzinnego Domu Dziecka,
- 25 dzieci do „Dom pod Kasztanami” Domu Dziecka, w tym 10 dzieci z Siedlec i 15 dzieci

z innych powiatów,

- 4 dzieci do Stowarzyszenia Wioski Dziecięce SOS w Polsce (dzieci zostały przeniesione z Domu Dziecka w Siedlcach).

W powyższych placówkach w roku sprawozdawczym przebywało łącznie **155 dzieci**, w tym 32 dzieci z Siedlec i 123 dzieci z innych powiatów.

Koszty utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych pokrywa powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w placówce. W sprawie dzieci pochodzących z innych powiatów, umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta Siedlce, zawarte zostały z właściwymi powiatami porozumienia dotyczące umieszczenia dziecka i wysokości wydatków na jego utrzymanie w placówce.

W roku sprawozdawczym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie 8 innych powiatów przebywało **44 dzieci** pochodzących z Siedlec, w tym **10 dzieci** zostało umieszczonych w 2011 roku. Miasto Siedlce, na podstawie zawartych porozumień, poniosło w okresie sprawozdawczym wydatki na pokrycie kosztów utrzymania tych dzieci w łącznej kwocie **1.285.862 zł** (w 2010 roku – 1.101.631 zł, w 2009 roku – 1.022.670 zł).

W 2011 roku **opieką w placówkach opiekuńczo – wychowawczych** objętych było łącznie **76 dzieci z Siedlec**.

5.4 Współpraca z rodzinami naturalnymi dzieci umieszczonych w zastępczych formach opieki

W okresie sprawozdawczym pracownicy MOPR podejmowali współpracę z rodzinami naturalnymi. Poprzez pomoc w postaci pracy socjalnej, poradnictwa rodzinnego i działań o charakterze pedagogicznym dążyli do przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania jej zadań opiekuńczych, a w konsekwencji do powrotu dziecka do rodziny naturalnej. W oparciu o przeprowadzony wywiad środowiskowy, pracownicy badali również sytuację rodzinną, zdrowotną, dochodową i majątkową rodzin naturalnych pod kątem ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w zastępczej formie opieki. Wysokość opłaty ustalana jest decyzją administracyjną. W 2011 roku 4 dzieci wróciło do rodzin biologicznych.

5.5 Pomoc udzielana usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych

Osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo – wychowawczą obejmowana była pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także:

- pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki (494,10 zł miesięcznie),
- jednorazową pomocą pieniężną na usamodzielnienie (od 1.647 zł do 6.588 zł),
- jednorazową pomocą na zagospodarowanie w formie rzeczowej (do 4.941 zł).

Podstawą przyznania świadczeń na usamodzielnienie był indywidualny program usamodzielnienia podpisany i realizowany przez osobę usamodzielnianą, opiekuna usamodzielnienia oraz kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie. W większości przypadków opiekunem usamodzielnienia był pracownik socjalny. Do zadań opiekuna usamodzielnienia należy:

1. zaznajomienie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej,
2. opracowanie wspólnie z osobą usamodzielnianą indywidualnego programu usamodzielnienia,
3. ścisła współpraca z wychowankiem w realizacji programu usamodzielnienia,
4. ocena realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia oraz jego modyfikowanie,
5. współpraca z rodziną osoby usamodzielnianej oraz ze środowiskiem lokalnym, zwłaszcza ze szkołą oraz gminą,
6. opiniowanie wniosku o pomoc pieniężną na usamodzielnienie i pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki.

W tabeli nr 6 przedstawiono informacje o liczbie osób objętych pomocą finansową oraz o wysokości poniesionych wydatków w latach 2009 – 2011.

Tabela 6 Pomoc finansowa na usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków w latach 2009 – 2011

Wyszczególnienie	2009		2010		2011	
	Liczba osób	Liczba osób	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł	Liczba osób	Kwota świadczeń w zł
Wychowankowie rodzin zastępczych:						
▪ pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	36	155.978	35	150.104	31	142.676
▪ jednorazowa pomoc pieniężna na usamodzielnienie	8	36.234	6	29.646	10	46.116
▪ jednorazowa pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	12	44.108	10	37.279	14	49.893
Wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych ¹ :						
▪ pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	25	96.680	22	94.210	19	84.500
▪ jednorazowa pomoc pieniężna na usamodzielnienie	14	56.460	4	14.696	5	26.352
▪ jednorazowa pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	9	29.937	9	31.966	9	32.963
Razem	x	419.397	x	358.892	x	382.500

¹ uwzględniono wychowanków całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego i socjalizacyjnego, specjalnych ośrodków szkolno – wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii zapewniających całodobową opiekę oraz zakładów poprawczych

31 usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych w 2011 r. kontynuowało naukę w następujących typach szkół:

- uczelnie wyższe – 12,
- szkoły policealne – 5,
- szkoły ponadgimnazjalne – 14,
- gimnazja – 0.

19 usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych w 2011 r. kontynuowało naukę w następujących typach szkół:

- uczelnie wyższe – 1,
- szkoły policealne – 3,
- szkoły ponadgimnazjalne – 13,
- gimnazja – 2.

Wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych objęci byli również wsparciem, w szczególności w formie pracy socjalnej, poradnictwa, pomocy psychologa i innych specjalistów. Osoby, które mają problemy w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku, objęte są permanentnym wsparciem opiekunów usamodzielnienia (pracowników socjalnych) oraz terapeuty Działu Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.

6. Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej

System pomocy społecznej w Mieście tworzą jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe, kościoły, fundacje i stowarzyszenia działające w obszarze pomocy społecznej.

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie umożliwia zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i udzielanie dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadania zleconego organizacjom pozarządowym.

Zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej odbywa się po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert. Zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w zakresie zlecenia zadań z zakresu pomocy społecznej jest przygotowanie szczegółowych warunków konkursu, przygotowanie projektów umów zawieranych przez Prezydenta Miasta z organizacjami wybranymi w postępowaniu konkursowym, prowadzenie spraw związanych z realizacją zadań, przyjmowanie i analiza kwartalnych i/lub rocznych sprawozdań merytoryczno – finansowych z realizacji zadań oraz kontrola realizacji zadań, zgodnie z planem ustalonym przez Prezydenta Miasta.

W 2011 roku, na zlecenie Miasta, **9 organizacji pozarządowych** realizowało **9 zadań z zakresu pomocy społecznej**. Szczegółowe informacje na ten temat zawarto w Tabeli 7.

Poza ww. zadaniami Miasto Siedlce zleciło, w trybie ustawy o pomocy społecznej, Stowarzyszeniu SOS Wioski Dziecięce w Polsce realizację zadania, którego przedmiotem jest prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej, zapewniającej opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców. W Wiosce Dziecięcej na koniec roku przebywało 70 dzieci, które pochodziły z 23 powiatów. Z powiatami, z których pochodziły dzieci, zostały zawarte porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na ich utrzymanie. Wszelkie sprawy związane z realizacją zadania w imieniu Miasta Siedlce prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

Tabela 7 Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej zleconych przez Miasto Siedlce organizacjom pozarządowym w latach 2009 – 2011

L.p.	Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Adresaci podejmowanych działań	Przyznane kwoty dotacji (w zł)		
				2009	2010	2011
				Wykorzystane kwoty dotacji (w zł) (na podstawie rozliczonych sprawozdań) liczba osób, które skorzystały z pomocy		
1.	Pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobom najuboższym, w szczególności poprzez prowadzenie łaźni	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda	potrzebujący mieszkańcy Miasta, w szczególności podopieczni MOPR	6.000,00 6.000,00 246 osób	7.500,00 7.500,00 241 osób	8.000,00 8.000,00 217 osób
2.	Świadczenie usług pralniczych	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda	potrzebujący mieszkańcy Miasta, w szczególności podopieczni MOPR	6.000,00 6.000,00 388 osób	7.500,00 7.500,00 388 osób	8.000,00 8.000,00 393 osoby
3.	Zapewnienie pomocy w postaci gorącego posiłku osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda	najubożsi mieszkańcy Miasta zagrożeni bezdomnością i wykluczeniem społecznym, kierowani przez MOPR	110.000,00 106.489,00 205 osób	132.000,00 126.105,47 240 osób	135.000,00 119.247,57 178 osób
4.	Wspieranie organizacji zajmujących się pozyskiwaniem żywności i jej dystrybucją na rzecz innych podmiotów	Caritas Diecezji Siedleckiej	organizacje pozarządowe oraz inne placówki i instytucje działające na rzecz najuboższych	21.000,00 21.000,00 7 organizacji	64.500,00 64.500,00 6 organizacji	95.000,00 95.000,00 6 organizacji
5.	jw.	Bank Żywności	jw.	117.500,00 117.500,00 75 organizacji	57.000,00 (realizacja I-VI) 57.000,00 72 organizacje	184.200,00 184.191,00 82 organizacje

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

6.	Wspieranie organizacji zajmujących się pozyskiwaniem żywności i jej dystrybucją na rzecz innych podmiotów	Polski Komitet Pomocy Społecznej	organizacje pozarządowe oraz inne placówki i instytucje działające na rzecz najuboższych	-	61.200,00 61.200,00 42 organizacje	30.800,00 (realizacja VII - XII) 30.800,00 11 organizacji
7.	Działania socjalno – bytowe na rzecz osób bezdomnych, w szczególności poprzez prowadzenie noclegowni wraz z zapewnieniem jednego gorącego posiłku	Polski Komitet Pomocy Społecznej	osoby bezdomne kierowane przez MOPR	235.600,00 235.109,49 44 osoby	239.000,00 238.767,26 52 osoby	280.000,00 272.738,76 47 osób
8.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania osoby, która wymaga takiej pomocy	Polski Komitet Pomocy Społecznej	mieszkańcy Miasta, kierowani przez MOPR	1.150.000,00 1.034.192,92 274 osoby	1.100.000,00 953.380,43 231 osób	1.000.000,00 877.309,13 201 osób
9.	Pomoc rzeczowa dla rodzin najuboższych, w szczególności poprzez prowadzenie magazynu odzieży, sprzętu domowego i żywności, itp.	Polski Komitet Pomocy Społecznej	potrzebujący mieszkańcy Miasta	108.000,00 108.000,00 3.883 osoby	149.000,00 145.226,91 3.674 osoby	169.000,00 169.005,00 3.500 osób
10.	Prowadzenie magazynu i wypożyczalni przedmiotów ortopedycznych oraz sprzętu rehabilitacyjnego	Polski Komitet Pomocy Społecznej	osoby niepełnosprawne fizycznie	30.000,00 30.000,00 238 osób	15.600,00 15.599,41 199 osób	27.000,00 26.866,77 143 osoby

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

11.	Prowadzenie magazynu i wypożyczalni przedmiotów ortopedycznych oraz sprzętu rehabilitacyjnego	Caritas Diecezji Siedleckiej	osoby niepełnosprawne fizycznie	-	15.000,00 15.000,00 186 osób	25.000,00 25.000,00 85 osób
12.	Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin najuboższych, zaniedbanych wychowawczo i zagrożonych kontaktami ze środowiskami patologicznymi, w szczególności poprzez organizowanie i prowadzenie ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd w Siedlcach	dzieci i młodzież z terenu Miasta Siedlce	34.743,00 34.743,00 19 dzieci	40.423,00 40.423,00 20 dzieci	56.400,00 56.400,00 37 dzieci
13.	jw.	Stowarzyszenie „Kultura – Oświata – Samorządność”	jw.	52.876,00 52.876,00 26 dzieci	-	-
14.	jw.	Caritas Diecezji Siedleckiej: <ul style="list-style-type: none"> ▪ świetlica przy ul. Świrskiego 57 ▪ świetlica przy Parafii św. Stanisława 	jw.	28.512,00 28.512,00 35 dzieci 17.148,00 17.148,00 30 dzieci	58.950,00 58.201,92 35 dzieci 50.528,00 50.528,00 30 dzieci	55.440,00 55.440,00 47 dzieci 49.620,00 49.620,00 39 dzieci

II. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

15.	Opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin najuboższych, zaniedbanych wychowawczo i zagrożonych kontaktami ze środowiskami patologicznymi, w szczególności poprzez organizowanie i prowadzenie ognisk wychowawczych, świetlic i klubów środowiskowych	Stowarzyszenie „ABEON”	dzieci i młodzież z terenu Miasta Siedlce	-	27.791,00 27.791,00 15 dzieci	38.100,00 38.100,00 20 dzieci
16.	jw.	Rzymskokatolicka Parafia p.w. św. Józefa	jw.	40.840,00 40.840,00 40 dzieci	48.200,00 48.200,00 39 dzieci	30.000,00 30.000,00 38 dzieci
17.	jw.	Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Styl Życia”	jw.	33.062,00 33.062,00 17 dzieci	37.054,00 37.054,00 15 dzieci	45.385,00 45.385,00 30 dzieci
18.	jw.	Stowarzyszenie Domu Dziecka – Pomnika im. Dzieci Zamojszczyzny	jw.	31.030,00 31.030,00 20 dzieci	37.054,00 37.054,00 20 dzieci	49.975,00 49.975,00 24 dzieci

III. Świadczenia rodzinne

1. Charakterystyka świadczeń rodzinnych

Realizacja zadań w zakresie świadczeń rodzinnych polega na ustalaniu prawa do świadczeń, przygotowywaniu i wydawaniu decyzji administracyjnych, wypłacaniu przyznanych świadczeń, opracowywaniu sprawozdań i analiz, a także na egzekwowaniu nienależnie pobranych świadczeń.

W grupie świadczeń rodzinnych wyodrębnia się:

1. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego,
2. świadczenia opiekuńcze,
3. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych przewiduje **dotatki do zasiłku rodzinnego** z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zasiłek rodzinny (wraz z dodatkami) przysługuje, jeżeli **dochód** rodziny w przeliczeniu na osobę, albo dochód osoby uczącej się, **nie przekracza kwoty 504,00 zł**. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności zasiłek przysługuje, gdy **dochód nie przekracza kwoty 583,00 zł**.

Świadczeniami opiekuńczymi są:

- **świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej
 - przysługuje matce albo ojcu, innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną

możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo opieki nad osobą dorosłą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

- **dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego** – wypłacany w okresie od 01.11.2011 do 31.12.2011 r. osobom pobierającym świadczenie pielęgnacyjne, na ich wniosek, na podstawie uchwały Rady Ministrów ustanawiającej rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.
- **zasiłek pielęgnacyjny** – przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia oraz osobie, która ukończyła 75 lat.

Świadczenia powyższe przysługują bez względu na wysokość posiadanego dochodu.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, niezależnie od wysokości ich dochodów (tzw. „becikowe”).

**Tabela 8 Wysokość świadczeń rodzinnych w okresie zasiłkowym
01.11.2010 r. – 31.10.2011 r./01.11.2011 r. – 31.10.2012 r.**

Rodzaj świadczenia	Wysokość świadczenia
Zasiłek rodzinny	68,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, 91,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia 98,00 zł – miesięcznie na uczące się dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Dodatki do zasiłku rodzinnego, z tytułu:	
Urodzenia dziecka	1.000,00 zł – jednorazowo
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400,00 zł – miesięcznie
Samotnego wychowywania dziecka	170,00 zł – miesięcznie, jednak nie więcej niż 340,00 zł na wszystkie dzieci 250,00 zł – miesięcznie w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż 500,00 zł na wszystkie dzieci
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80,00 zł – miesięcznie na trzecie i na następne dzieci
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia

	80,00 zł – miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Rozpoczęcia roku szkolnego	100,00 zł – raz w roku
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90,00 zł – przez 10 miesięcy na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjalnej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności 50,00 zł – przez 10 miesięcy na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny
Świadczenia opiekuńcze:	
Świadczenie pielęgnacyjne	520,00 zł – miesięcznie
Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego (01.11.11 – 31.12.11)	100 zł – miesięcznie
Zasiłek pielęgnacyjny	153,00 zł – miesięcznie
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1.000,00 zł – świadczenie jednorazowe

2. Realizacja świadczeń rodzinnych

Informacje dotyczące rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych zawarte zostały w poniższej tabeli.

Tabela 9 Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych w latach 2009 - 2011

L.p	Liczba rodzin	2009		2010		2011	
		Średnia miesięczna liczba	%	Średnia miesięczna liczba	%	Średnia miesięczna liczba	%
1.	Rodziny pobierające zasiłek rodzinny, w tym:	2.283	100	2.440	100	2198	100
1.1	na 1 dziecko	1.290	45,70	1.112	45,57	983	44,72
1.2	na 2 dzieci	1.024	36,27	878	35,98	822	37,40
1.3	na 3 dzieci	363	12,86	319	13,07	281	12,78
1.4	na 4 i więcej dzieci	146	5,17	131	5,37	112	5,10
2.	Dzieci, na które wypłacany jest zasiłek rodzinny, w tym w wieku:	5.213	100	4.563	100	4122	100
2.1	do ukończenia 5 roku życia	1.434	27,51	1.296	28,40	1236	29,99
2.2	powyżej 5 roku życia, do ukończenia 18 roku życia	3.326	63,80	2.859	62,65	2524	61,23
2.3	powyżej 18 roku życia, do ukończenia 24 roku życia	453	8,69	408	9,84	362	8,78

3.	Osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	102	x	135	x	183	x
4.	Osoby pobierające zasiłek pielęgnacyjny	1.644	x	1.744	x	1.834	x
5.	Osoby pobierające jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka	71	x	78	x	75	x

W 2011 roku ze świadczeń rodzinnych korzystało średnio miesięcznie 3.580 rodzin, tj. średnio o 3,11 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego.

Zasiłki rodzinne pobierało średnio miesięcznie 2.198 rodzin, średnio o 9,92 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego. Największa liczba rodzin pobierała zasiłek rodzinny na 1 dziecko (44,72 %). Świadczenia pielęgnacyjne pobierało średnio miesięcznie 183 osoby, (średnio o 35,56 % więcej w porównaniu do roku poprzedniego), zasiłki pielęgnacyjne natomiast średnio miesięcznie 1.834 osoby (średnio o 5,16 % więcej w porównaniu do roku poprzedniego). Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka otrzymało średnio miesięcznie 75 osób (średnio o 3,85 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego).

W poniższej tabeli ujęto dane dotyczące liczby świadczeń rodzinnych oraz kwot wydatkowanych na ich wypłatę w latach 2009 – 2011.

Tabela 10 Świadczenia rodzinne zrealizowane w latach 2009 – 2011

L.p.	Rodzaj świadczenia	2009		2010		2011	
		Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	3.978.528	62.704	4.659.265	54.753	4.190.671	49.466
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	3.381.378	24.565	2.992.044	21.678	2.737.035	19.671
2.1	urodzenia dziecka	320.000	320	325.000	325	293.000	293
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	918.498	2.352	789.044	2.021	754.965	1.939
2.3	samotnego wychowywania dziecka	630.140	3.619	535.530	3.048	470.540	2.665
2.4	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	713.360	8.917	638.320	7.979	561.920	7.024
2.5	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	414.720	5.456	378.400	4.992	356.020	4.697
2.6	rozpoczęcia roku szkolnego	367.700	3.677	310.600	3.106	288.600	2.886
2.7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	16.960	224	15.150	207	11.990	167

3.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (1+2)	7.359.906	87.269	7.651.309	76.431	6.927.706	69.137
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	3.019.302	19.734	3.202.290	20.930	3.366.612	22.004
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	531.013	1.224	839.246	1.621	1.129.943	2.190
6.	Razem świadczenia opiekuńcze (4+5)	3.550.315	20.958	4.041.536	22.551	4.496.555	24.194
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	850.000	850	939.000	939	900.000	900
	RAZEM ŚWIADCZENIA RODZINNE (3+6+7)	11.760.221	109.077	12.631.845	99.921	12.324.261	94.231

W okresie sprawozdawczym wypłacono łącznie **94.231 świadczeń rodzinnych** na łączną kwotę **12.324.261 zł**. W porównaniu do roku poprzedniego, nastąpiło **zmniejszenie liczby wypłaconych świadczeń** ogółem o **5,69 %** i zmniejszenie wydatków o 2,43 %.

Zmniejszenie liczby świadczeń ogółem wynika ze stałego **spadku** (w 2011 roku o **9,54 %** w porównaniu do 2010 roku) liczby wypłaconych **zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami**. Nastąpiło także zmniejszenie wydatków na realizację zadania o 9,46 % w stosunku do roku 2010. Powodem spadku jest w szczególności malejąca liczba osób uprawnionych do świadczeń, w związku z niezmiennym od kilku lat kryterium dochodowym.

W analizowanym okresie nastąpił znaczący **wzrost** liczby wypłaconych **świadczeń pielęgnacyjnych** (o **35,10 %** w porównaniu do roku poprzedniego). Tendencja wzrostowa utrzymuje się od 2010 r. i wynika ze zmiany ustawy o świadczeniach rodzinnych polegającej na poszerzeniu kręgu osób uprawnionych do tego świadczenia oraz przysługiwania prawa do świadczenia przysługuje bez względu na posiadany dochód. W 2011 roku odnotowano także **wzrost o 5,13 %** (w porównaniu do roku poprzedniego) liczby wypłaconych **zasiłków pielęgnacyjnych**, co wskazuje na rosnący problem niepełnosprawności wśród mieszkańców Miasta.

Osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne objęte są ubezpieczeniem zdrowotnym, w przypadku nieposiadania innego tytułu do ubezpieczenia oraz ubezpieczeniem emerytalno – rentowym, przy spełnieniu warunków określonych przepisami. W tabeli nr 11 przedstawiono dane dotyczące opłaconych składek na ubezpieczenie i wydatków na ten cel.

Tabela 11 Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w latach 2009 – 2011

L.p.	Wyszczególnienie	2009		2010		2011	
		Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	109.133	1.004	176.000	1.331	219.969	1.687
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	19.375	541	26.957	576	39.218	838
	Razem	128.508	1.545	202.957	1.907	259.187	2.525

Świadczenia rodzinne wypłacane są na podstawie **decyzji administracyjnych**. W 2011 roku wydano łącznie **5.924** decyzje dotyczące świadczeń rodzinnych, z czego 63,98 % decyzji wydanych zostało w ciągu 4 miesięcy (od września do grudnia). Wiąże się to ściśle z ustawowym okresem zasiłkowym, na jaki ustala się prawo do świadczeń rodzinnych, który oznacza okres od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. Corocznie jest to czas wzmożonej pracy Działu, wymagający zwiększenia liczby osób wykonujących zadanie.

W zakresie świadczeń rodzinnych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 27 odwołań od decyzji Ośrodka. Kolegium utrzymało w mocy 15 decyzji, 2 decyzje zostały zmienione, a 11 decyzji zostało uchylonych i przekazanych do ponownego rozpatrzenia. Dotyczyło to w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych, w sprawie których przepisy prawne budzą dużo kontrowersji i sprzecznych wykładni. Mimo ostatniej nowelizacji (weszła w życie w październiku 2011 r.) nadal występują problemy związane z interpretacją przepisów dot. ustalania uprawnień do ww. świadczenia.

IV. Fundusz alimentacyjny

1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Realizacja zadań w zakresie funduszu alimentacyjnego polega na ustalaniu prawa do świadczeń, przygotowywaniu i wydawaniu decyzji administracyjnych w tych sprawach oraz wypłacaniu przyznanych świadczeń, a także egzekwowaniu nienależnie pobranych świadczeń oraz opracowywaniu sprawozdań i analiz w powyższej sprawie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej, do ukończenia przez nią 25 roku życia. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności świadczenie przysługuje bezterminowo.

Osobą uprawnioną do świadczenia jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego (wyroku sądu ustalającego alimenty lub kopii odpisu protokołu posiedzenia, zawierającego treść ugody sądowej w sprawie alimentów), jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna (tzn. gdy w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych).

Świadczenia przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł. Świadczenia przyznawane są w wysokości ustalonych alimentów, jednakże w kwocie nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona została umieszczona w instytucji zapewniającej nieodpłatnie całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej, bądź zawarła związek małżeński.

W 2011 roku ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystało średnio miesięcznie **459 rodzin i 760 osób uprawnionych** (w 2010 r. 498 rodzin, 820 osób uprawnionych). W okresie sprawozdawczym podjęto **1193 decyzji administracyjnych** w sprawach dotyczących funduszu alimentacyjnego. Wypłacono ogółem 10.037 świadczeń na kwotę 2.968.592 zł, z tego na osobę uprawnioną w wieku:

- 0 – 17 lat – 8.138 świadczeń, na kwotę 2.434.965 zł,
- 18 – 24 lata – 1.880 świadczeń, na kwotę 524.827 zł,
- 25 lat i więcej – 19 świadczenia, na kwotę 8.800 zł.

W 2010 roku wydatki na powyższe zadanie wyniosły 2.713.854 zł.

Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 6 odwołań od decyzji Ośrodka. Kolegium utrzymało w mocy 2 decyzje, 4 decyzje zostały uchylone i przekazane do ponownego rozpatrzenia.

2. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmują ustalenie sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niepełności na utrzymanie osoby uprawnionej. Z dłużnikiem przeprowadzany jest wywiad alimentacyjny oraz przyjmowane jest oświadczenie majątkowe. Informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności informacje zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz w oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego, na bieżąco przekazywane są komornikom sądowym.

W roku 2011 **przeprowadzono** ogółem **163 wywiady alimentacyjne** oraz **przyjęto 163 oświadczenia majątkowe** (w 2010 roku – 184 wywiady alimentacyjne i oświadczenia).

Jeśli podczas wywiadu ustalono, że dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, a nie jest zarejestrowany, zobowiązuje się go do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna albo jako poszukująca pracy (w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako osoba bezrobotna). Po zarejestrowaniu się dłużnika, do Powiatowego Urzędu Pracy kierowana jest informacja o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

W roku 2011 zobowiązanie do zarejestrowania się w rejestrze osób bezrobotnych lub poszukujących pracy skierowano do 47 dłużników (w 2010 roku do 53 dłużników). Informacja o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika została skierowana do Powiatowego Urzędu Pracy w Siedlcach w przypadku 104 osób (w 2010 roku – 112 osób).

Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia lub odmówił:

- 1) przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego,
- 2) złożenia oświadczenia majątkowego,
- 3) zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- 4) bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych,

organ składa do prokuratury wnioski o ściganie dłużnika za przestępstwo polegające na uporczywym uchylaniu się od wykonania ciężącego na nim z mocy orzeczenia sądowego obowiązku łożenia na utrzymanie dzieci oraz kieruje wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

W 2011 roku skierowano **231 wniosków do prokuratury** o podejrzeniu popełnienia ww. przestępstwa oraz **56 wniosków do starosty** o zatrzymanie prawa jazdy (w 2010 roku odpowiednio 233 i 73 wnioski).

Wszystkie wymienione wyżej czynności, podjęte w trybie przewidzianym w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, miały na celu motywowanie dłużnika alimentacyjnego do wywiązania się z obowiązku alimentacyjnego. W efekcie tych działań oraz czynności podjętych przez komorników sądowych w roku 2011 **zwrócone zostało** przez dłużników alimentacyjnych do budżetu **454.192 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego** (odnotowano wzrost w stosunku do roku 2010 o 19,16 %) oraz **63.185 zł z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych** (odnotowano wzrost w stosunku do roku 2010 o 37,84 %).

V. Realizacja zadań wynikających z innych ustaw

1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W ramach realizacji zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, każdy powiat ma obowiązek prowadzenia orzecznictwa do tzw. celów pozarentowych, poprzez powołanie powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności. W Mieście Siedlce zadanie to realizuje **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności** działający w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Zespół obejmuje swoim działaniem 4 powiaty: Miasto Siedlce oraz, na mocy zawartych porozumień, Powiat Siedlecki (ziemski), Powiat Sokołowski i Powiat Łosicki.

W Zespole zatrudnionych jest 4 pracowników administracyjnych, w pełnym wymiarze czasu pracy (w tym przewodnicząca Zespołu), których obowiązkiem jest obsługa administracyjno – biurowa, wydawanie i przyjmowanie wniosków o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, udzielanie informacji. Ponadto w Zespole świadczą pracę specjaliści uprawnieni do orzekania (lekarze, psychologowie, pracownicy socjalni, pedagodzy, doradcy zawodowi).

Posiedzenia składów orzekających odbywają się codziennie. Natomiast 2 do 6 razy w miesiącu równocześnie obradują dwa składy orzekające z udziałem kilku specjalistów.

Do zadań Zespołu należy wydawanie orzeczeń o:

- niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia;
- stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia;
- wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy;
- wydawanie legitymacji.

W 2011 roku wydano **5.502 orzeczenia**, o 4,66 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego. Orzeczenia wydawane są najczęściej na czas określony, stąd mniejsza liczba orzeczeń wydanych w 2011 roku nie jest podstawą do wnioskowania o zmniejszeniu się liczby osób niepełnosprawnych.

W tabeli nr 12 ujęto dane dotyczące wydanych orzeczeń w latach 2009 – 2011, w podziale na poszczególne powiaty.

Tabela 12 Orzeczenia wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2009 – 2011

Nazwa powiatu	Liczba wydanych orzeczeń		
	2009	2010	2011
Miasto Siedlce	2233	2172	2064
Powiat Siedlecki	1592	1558	1726
Powiat Sokołowski	1108	926	1028
Powiat Łosicki	703	601	684
Ogółem	5636	5257	5502

Liczba wydanych orzeczeń dla osób z Miasta Siedlce zmniejszyła się o 4,97 % w porównaniu do roku poprzedniego. Szczegółowe informacje o liczbie wydanych orzeczeń dla mieszkańców Miasta zawiera poniższa tabela.

Tabela 13 Rodzaje orzeczeń wydanych mieszkańcom Miasta Siedlce w latach 2009 – 2011

rodzaj orzeczenia \ rok	2009	2010	2011
o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych¹	502	453	443
z określeniem stopnia niepełnosprawności², w tym:	1646	1641	1553
znacznego	278	359	358
umiarkowanego	888	880	849
lekkiego	480	402	346
o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	45	49	36
o odmowie wydania orzeczenia uwzględniającego zmianę stanu zdrowia	40	29	32
Razem	2.233	2.172	2064

¹ dotyczy osób przed 16 – tym rokiem życia,

² dotyczy osób po 16 – tym roku życia.

W okresie sprawozdawczym wydano 1.345 legitymacji osobom niepełnosprawnym, tj. o 5,91 % więcej w porównaniu do 2010 roku.

2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych realizowana jest w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zakres rehabilitacji społecznej realizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie obejmuje **dofinansowanie**:

- ✓ likwidacji barier funkcjonalnych, tj. architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- ✓ zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (tj. pieluchomajtki, protezy, kule, cewniki, buty ortopedyczne, aparaty słuchowe),
- ✓ uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- ✓ sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- ✓ działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonego przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie sprawuje również nadzór nad działalnością Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Środki finansowe na realizację zadań pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W poniższej tabeli przedstawiono wykorzystanie środków PFRON w latach 2009 – 2011.

Tabela 14 Wykorzystanie środków PFRON w latach 2009 – 2011

Wyszczególnienie	Liczba osób			Kwota w zł		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych	5	7	0	62.561	50.968	0
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	317	292	363	261.322	128.797	254.606
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	265	220	314	178.298	162.687	208.977
Dofinansowanie działalności WTZ	30	30	30	443.880	443.879	443.869
Razem	617	549	707	946.061	786.331	907.452
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (liczba organizacji)	5	6	0	25.000	20.000	0
Razem	x	x	x	971.061	806.331	907.452

Środki przekazywane przez PFRON nie zaspokajają w pełni istniejących potrzeb. Nie wszystkie działania były realizowane w 2011 roku, ponieważ pierwotnie plan środków PFRON wynosił zaledwie 300.000 zł. Zwiększenie w kwocie 167.107 zł od 01.07.2011 r. nie pozwoliło podjąć realizacji zadań o dłuższym okresie wykonawstwa (likwidacji barier) i zgodnie z uchwałą Rady Miasta zasilone zostały zadania możliwe do zrealizowania do końca roku budżetowego.

Środki na dofinansowanie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej Miasto otrzymuje wg algorytmu. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r.

o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych kwota otrzymana z PFRON nie może pokrywać więcej niż 90 % kosztów działalności WTZ, do sfinansowania pozostałych 10 % zobowiązane są powiaty, na terenie których zamieszkują uczestnicy zajęć w WTZ. W 2011 roku ze środków PFRON sfinansowano koszty działalności WTZ w kwocie 443.869 zł, natomiast kwota 49.320 zł została sfinansowana przez Miasto Siedlce, Powiat Siedlecki i Powiat Łukowski. W zajęciach WTZ w **2011 r.** uczestniczyło **30 osób.**

W ramach nadzoru sprawowanego nad działalnością WTZ, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, działając na podstawie upoważnienia Prezydenta Miasta Siedlce, przeprowadzają kontrole merytoryczne i finansowe. W 2011 roku, w wyniku przeprowadzonych kontroli, nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest zadaniem zleconym gminy na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zgodnie z przepisami ww. ustawy prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają inne, niż ubezpieczeni, osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy (dysproporcji), na zasadach i w zakresie określonym dla ubezpieczonych. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej jest decyzja administracyjna. W 2011 roku wydano łącznie **83 decyzje administracyjne** w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla **61 osób** (w 2010 roku 74 decyzje dla 54 osób, w 2009 roku 49 decyzji dla 37 osób). Gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa na sfinansowanie kosztów realizacji zadania.

VI. Pozostała działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

1. Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością następujących jednostek organizacyjnych pomocy społecznej:

- „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej,
- „Domu pod Kasztanami” Domu Dziecka,
- Rodzinnego Domu Dziecka Nr 1,
- Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego,
- Środowiskowego Domu Samopomocy w Siedlcach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem.

Zarządzeniem nr 67/2008 z dnia 19 lutego 2008 roku Prezydent Miasta Siedlce określił zasady sprawowania nadzoru nad ww. podmiotami. Nadzór polega przede wszystkim na przeprowadzaniu kontroli problemowych, doraźnych i sprawdzających, w szczególności w zakresie przestrzegania standardów opieki i wychowania oraz świadczonych usług, ale również na stałej współpracy z podległymi jednostkami, polegającej m. in. na bieżącym informowaniu o wszelkich zmianach (np. przepisów prawnych).

Kontrole jednostek organizacyjnych pomocy społecznej odbyły się w oparciu o Plan kontroli na 2011 rok, zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Siedlce i obejmowały realizację standardów wyznaczonych aktami wykonawczymi do ustawy o pomocy społecznej. W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono poważnych nieprawidłowości, w związku z czym zalecenia pokontrolne nie zostały wydane. Drobne uchybienia usuwane były w trakcie kontroli.

2. Projekt „Stawiam na siebie!” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2011 r., już czwarty rok, realizował projekt pn.: „Stawiam na siebie!” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Priorytet VII, Poddziałanie 7.1.1).

Głównym celem projektu było podniesienie poziomu aktywności społeczno – zawodowej osób z terenu miasta Siedlce, pozostających bez zatrudnienia, korzystających z pomocy społecznej, będących w wieku aktywności zawodowej.

Wsparciem w ramach projektu w 2011 roku objętych zostało **80 osób**. Ponadto instrument aktywnej integracji w postaci skierowania na kurs zawodowy zastosowano wobec 5 osób, należących do członków rodziny 5 Uczestników, tak aby udzielane rodzinie wsparcie dało większe szanse na rozwiązanie problemów, z którymi się boryka.

Osiągnięcie celu projektu możliwe było dzięki zastosowaniu wobec każdego z Uczestników co najmniej trzech **instrumentów aktywnej integracji**.

W ramach projektu zorganizowane zostały **kursy podnoszące kwalifikacje zawodowe**:

- „Księgowość”,
- „Fakturzysta”,
- „Sprzedawca”,
- „Projektowanie stron internetowych”,
- „Fryzjerstwo”,
- „Pielęgnacja paznokci”,
- „Profesjonalne sprzątanie”,
- „Operator wózka jezdniowego z wymianą butli gazowej i obsługą magazynu”,
- „Obsługa stacji paliw płynnych”,
- „Prawo jazdy kat. C”,
- „Treser psów”.

Powyższe kursy zawodowe poprzedzone zostały warsztatami, które oprócz dostarczenia wiedzy merytorycznej, miały przyczynić się do zmiany postawy Uczestników projektu, pobudzić ich do działania i zmotywować do własnej aktywności w zakresie poprawy sytuacji życiowej. Wszystkim Uczestnikom zaproponowano udział w:

- **warsztatach umiejętności społeczno – zawodowych**, które obejmowały w szczególności zajęcia w zakresie budowy i podniesienia poczucia własnej wartości, komunikacji interpersonalnej, asertywności, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, prowadzenia rozmowy z potencjalnym pracodawcą oraz umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- **warsztatach z zakresu savoir – vivre’u**, poruszających zagadnienia dotyczące podstawowych zasad etykiety i kultury zachowań w kontaktach międzyludzkich, właściwego zachowania podczas rozmowy kwalifikacyjnej z potencjalnym pracodawcą i w miejscach publicznych,
- **szkoleniu z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej**,
- **zajęciach grupowych i indywidualnych z doradcą zawodowym**.

Dla Uczestników posiadających dzieci bądź innych, zainteresowanych wiedzą na tematy związane z wychowaniem, zorganizowano **warsztaty umiejętności wychowawczych**. Zajęcia te miały na celu rozwijanie umiejętności budowania prawidłowych relacji interpersonalnych, kształtowanie i doskonalenie umiejętności wychowawczych Uczestników, wzmocnienie wśród nich poczucia odpowiedzialności za wychowanie dziecka, poznanie jego potrzeb, a także pokazanie, gdzie można szukać pomocy w rozwiązywaniu trudności wychowawczych. W celu umożliwienia uczestnictwa w zajęciach osobom, które we własnym zakresie nie mogły zapewnić opieki nad dzieckiem/dziećmi, zorganizowano i sfinansowano opiekunki do dzieci.

W ramach **działań o charakterze środowiskowym** adresowanych do grup docelowych, ich otoczenia oraz mieszkańców Miasta, zorganizowano następujące przedsięwzięcia:

- **Specjalistyczny Punkt Konsultacyjny** - w Punkcie Konsultacyjnym, funkcjonującym w soboty od 06 sierpnia do 17 grudnia 2011 r., Uczestnicy projektu oraz inni mieszkańcy Miasta mogli skorzystać z bezpłatnych porad udzielanych przez trzech psychologów oraz dwóch prawników. Łącznie udzielonych zostało 396 porad.
- **projekcje filmów o tematyce społecznej** - w dniach 21 – 23 listopada 2011 r. w obiekcie NoveKino Siedlce wyświetlono trzy filmy poruszające tematykę społeczną. Filmy cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej. W projekcjach uczestniczyło łącznie około 750 osób.
- **konferencję pn.: „Współczesne wyzwania wobec wychowania”** – przedmiotem Konferencji były zagadnienia związane ze współczesnymi problemami wychowawczymi, rozwojem i zaburzeniami rozwojowymi u dzieci oraz zaburzeniami odżywiania – bulimią i anoreksją. Konferencja odbyła się w dniu 28 października 2011 r. Wzięli w niej udział Uczestnicy projektu, osoby korzystające z pomocy MOPR oraz pracownicy socjalni. Łącznie w Konferencji uczestniczyło ok. 160 osób.
- **konferencję pn.: „A – Problemy”** – wykłady wygłoszone podczas Konferencji poruszały kwestie związane z Alkoholowym Zespołem Płodowym (FAS), sytuacją osób dorosłych – dzieci alkoholików (DDA), problemem współzależnienia członków rodziny alkoholika i przedstawiały podejście systemowe w terapii rodzin. Konferencja odbyła się w dniach 28 – 29 listopada 2011 r. i adresowana była do osób pracujących z dziećmi i rodziców. Uczestnikami byli m. in.: nauczyciele, pedagodzy szkolni, pracownicy socjalni, lekarze, pielęgniarki, kuratorzy, osoby duchowne, studenci. Łącznie w Konferencji udział wzięło ok. 220 osób.

- **przygotowanie i wydanie materiałów pokonferencyjnych** – wydano materiały pokonferencyjne (500 egz.) zawierające wykłady wygłoszone podczas dwóch Konferencji, które zostały zorganizowane w ramach projektu w 2011 r. Publikacje otrzymali uczestnicy Konferencji i prelegenci.
- **wycieczki o charakterze edukacyjnym do JuraParku Bałtów i Centrum Nauki Kopernik** – dla Uczestników projektu i ich dzieci zorganizowane zostały dwie jednodniowe wycieczki. Pierwsza, do Jura Parku Bałtów, odbyła się 30 sierpnia 2011 r. Wzięło w niej udział 75 osób. W drugiej, do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie, zorganizowanej 1 października 2011 r., uczestniczyło 35 osób.
- **Pracownię Działań Twórczych** - w okresie od 10 września do 17 grudnia 2011 r., w soboty, odbywały się spotkania dla Uczestników projektu wraz z rodzinami. Zajęcia prowadzone były metodami aktywizującymi, opartymi na współpracy rodziców z dziećmi. Rodziny uczestniczyły m. in. w zajęciach plastycznych, muzycznych, literacko – teatralnych, matematycznych, kulinarnych, cyrkowych. W ramach Pracowni odbyły się także spotkania grupowe z dietetykiem oraz lekarzem pediatrą. Celem Pracowni było uczenie umiejętności wspólnego, aktywnego spędzania czasu wolnego i wzmocnienie relacji rodzic – dziecko.
- **imprezę integracyjną** – w dniu 04 grudnia 2011 r. zorganizowana została zabawa mikołajkowa dla Uczestników projektu i ich rodzin, w której uczestniczyło 97 osób.

Całkowity koszt realizacji projektu pn.: „Stawiam na siebie!” w 2011 r. wyniósł **607.582,80 zł**. Wkład własny do projektu wyniósł **63.796,19 zł**.

Projekt zrealizowały 72 osoby (w tym 2 osoby podjęły zatrudnienie w trakcie trwania projektu). Z informacji uzyskanych od pracowników socjalnych (dane z marca/kwietnia 2012 roku) wynika, że po zakończeniu projektu **6 osób** podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy, **1 osoba** przystąpiła do realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach, **6 osób** wykonuje prace społecznie użyteczne, a **2 osoby** kontynuują naukę.

3. Prace społecznie użyteczne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach działając w imieniu Prezydenta Miasta Siedlce, w 2011 roku organizował i koordynował realizację **prac społecznie użytecznych** na terenie miasta Siedlce. Prace społecznie użyteczne są instrumentem reintegracji społeczno – zawodowej zapisanym w ustawie z 20 kwietnia 2004 roku o promocji

zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Uczestnikami prac są osoby uprawnione, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Prace społecznie użyteczne organizowane były w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, sportu i rekreacji, organizacjach pozarządowych statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działających na rzecz społeczności lokalnej, organizacjach pozarządowych realizujących zadania pomocy społecznej oraz w instytucjach działających na rzecz społeczności lokalnej, nie działających w celu maksymalizacji zysku.

W 2011 roku **40 podmiotów** organizujących prace społecznie użyteczne, zgłosiło zapotrzebowanie na **249 miejsc pracy** (w 2010 roku na 238 miejsc pracy). Z uwagi na bardzo ograniczony limit środków Funduszu Pracy założony na organizację prac społecznie użytecznych w 2011 roku zabezpieczono jedynie 79 miejsc pracy. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zawierał umowy z podmiotami, kierował osoby do wykonywania prac we wskazanych podmiotach, monitorował przebieg realizacji prac, przygotowywał i wypłacał podopiecznym świadczenia za wykonywane prace społecznie użyteczne, pracownicy socjalni zawierali z osobami skierowanymi do prac społecznie użytecznych kontrakty socjalne. Realizację zadania przedstawia tabela nr 15.

Tabela 15 Realizacja prac społecznie użytecznych w latach 2009 – 2011

Rok	Osoby skierowane do p.s.u.	Osoby wykonujące p.s.u. przez okres, na jaki zostały skierowane	Osoby, które przerwały wykonywanie p.s.u. - powody		
			podjęcie zatrudnienia	względnie/brak opieki nad dzieckiem	porzucenie wykonywania p.s.u.
2009	285	200	12	7	66
2010	338	215	18	17	84
2011	100*	79	3	1	11

* 6 osób przerwało wykonywanie p.s.u. z innych niż ww. powody (w tym 1 osoba zmarła, 1 osoba otrzymała świadczenie pielęgnacyjne, 4 osoby nie odebrały skierowania)

Osoby, które porzuciły wykonywanie prac społecznie użytecznych, poniosły konsekwencje określone w kontrakcie socjalnym, tj. utraciły prawo do świadczeń z pomocy społecznej na czas określony w kontrakcie (najczęściej na 6 miesięcy).

Czas pracy w ramach prac społecznie użytecznych nie może przekroczyć 10 godzin tygodniowo. Uczestnicy za wykonywaną pracę od 01.06.2011 r. otrzymywali świadczenie w kwocie 7,30 zł za 1 godzinę pracy (do końca maja 2011 r. 7,10 zł).

Realizacja prac społecznie użytecznych odbywała się we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach. PUP, na podstawie imiennych propozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, wydawał skierowania osobom uprawnionym, a także dokonywał refundacji ze środków Funduszu

Pracy, kwot wypłaconych świadczeń pieniężnych za wykonane prace społecznie użyteczne w wysokości 60 % minimalnej kwoty przysługującego świadczenia.

4. Współpraca z organizacjami i instytucjami

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi przede wszystkim w rozwiązywaniu problemów społecznych. Wśród nich wymienić można Policję, Sąd Rejonowy i Okręgowy, zakłady karne, kuratorów sądowych, Prokuraturę, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, ZUS, szkoły, ośrodki interwencji kryzysowej, publiczne i niepubliczne poradnie zdrowia psychicznego, Poradnię Leczenia Uzależnień, siedleckie parafie, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda, Kurię Diecezjalną w Siedlcach, Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań”, Bank Żywności, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Centrum Kultury i Sztuki, NoveKino, Caritas Diecezji Siedleckiej, Polski Związek Głuchych, Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Nieśłyszących, Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci z Wadą Słuchu PZG, Wioskę Dziecięcą SOS, Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Diabetyków i wiele innych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, realizując zadania wynikające z ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, współpracował również z **Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach** prowadzonym przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Usługi szkoleniowe Centrum Integracji Społecznej skierowane są do osób, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych. Bardzo często znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo i uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym oraz rodzinnym.

W utworzonych w Centrum sekcjach: **porządkowo – remontowej, spawalniczej, florystyczno – bukieciarsko – ogrodniczej, szwalniczo – krawieckiej i opiekuna osób starszych**, osoby bezrobotne mają możliwość zdobycia nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Ponadto prowadzone są działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u uczestników zajęć zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na otwartym rynku pracy, pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

Rola pracowników socjalnych MOPR polega w szczególności na kierowaniu osób do uczestnictwa w zajęciach CIS, a także monitorowaniu efektów integracji społecznej

i zawodowej realizowanych zgodnie z Indywidualnymi Programami Zatrudnienia Socjalnego. Indywidualny Program zawierany jest początkowo na okres próbny 1 miesiąca, a następnie na okres 11 miesięcy. Dokument uwzględnia osobistą sytuację uczestnika, jego prawa i obowiązki oraz program reintegracji społecznej określający indywidualne formy współpracy. W ramach zajęć reintegracji społecznej pracownicy MOPR przeprowadzili w Centrum Integracji Społecznej zajęcia, podczas których omówione zostały przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz inne zagadnienia z zakresu pomocy społecznej, w tym związane z przemocą w rodzinie.

W 2011 r. pracownicy socjalni Ośrodka wydali łącznie **84 opinie** (w 2010 r. – 92 opinie, w 2009 r. – 55 opinii) wraz ze skierowaniami do zajęć w Centrum Integracji Społecznej. Z wszystkimi podopiecznymi MOPR zawarte były kontrakty socjalne. W ubiegłym roku 92 osoby bezrobotne z Miasta realizowały Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego w CIS (52 osoby zostały przyjęte w 2011 roku, 40 osób kontynuowało Programy z poprzednich lat). W okresie sprawozdawczym 20 osób ukończyło Program po okresie, na który został on zawarty, natomiast 28 uczestników przerwało bądź zrezygnowało z realizacji Programu.

VII. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

Na dzień 31.12.2011 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnionych było **111 osób**, w tym:

- z wykształceniem wyższym magisterskim – 78 osób;
- z tytułem zawodowym licencjata – 11 osób;
- z wykształceniem średnim – 20 osób;
- z wykształceniem zawodowym – 2 osoby.

Wszyscy pracownicy Ośrodka posiadają kwalifikacje wymagane na danym stanowisku pracy i nadal podnoszą swoje umiejętności poprzez podejmowanie różnych form doskonalenia i samokształcenia.

W 2011 roku poszczególni pracownicy MOPR uczestniczyli m.in. w następujących szkoleniach, kursach, konferencjach, warsztatach, sympozjach:

- „Skuteczne pomaganie w pomocy społecznej. Etyka pomagania, pułapki w pomocy”;
- „Kodeks postępowania administracyjnego w jednostkach pomocy społecznej”;
- „Zamówienia publiczne w projektach PO KL”;
- „Finansowanie i rachunkowość”;
- „Pedagodzy – członkowie Powiatowych Zespołów do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w województwie mazowieckim”;
- „Stosowanie Ustawy Prawo zamówień publicznych”;
- „Sztuka pomagania ofiarom handlu ludźmi”;
- „Praca z małym dzieckiem i dzieckiem z autyzmem”;
- „Świadczenia Rodzinne i Fundusz Alimentacyjny – zmiany i aktualne problemy”;
- „Zmiany w VAT w 2011”;
- „Zarządzanie projektem PO KL”;
- „Świadczenia Rodzinne, Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego oraz Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych w świetle zmian Ustawy o Świadczeniach Rodzinnych oraz Ustawy o Pomocy Osobom Uprawnionym do Alimentów z dnia 19.08.2011 r.”;
- „Wolontariat – organizowanie i rozwój”;
- „Promocja działań pomocy społecznej”;
- „KADRY 2011 – z uwzględnieniem zmian”;
- „Superwizja dla pracowników socjalnych”;
- „Mediacje rodzinne”;

- „Warsztat pracy pracownika socjalnego”;
- „Rola więzi rodzinnych w zapobieganiu problemom społecznym w szczególności alkoholowym”;
- „Warsztaty ePUAP – tworzenie usług oraz zarządzanie kontami i usługami”.

VIII. Podsumowanie

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Głównym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych, w szczególności przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Działania wspierające podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie polegają w szczególności na pracy socjalnej oraz udzielaniu pomocy w formie pieniężnej i niepieniężnej. Dobrym narzędziem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny, który mobilizuje osoby do aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów, wyzwala z bierności i często wyuczony bezradności, a z drugiej strony pozwala zidentyfikować i wyeliminować z pomocy społecznej osoby i rodziny, które nie są zainteresowane podjęciem własnych starań zmierzających do poprawy ich trudnej sytuacji życiowej, a jedynie korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej.

Głównym powodem ubiegania się o pomoc społeczną jest **ubóstwo**. W 2011 roku problem ten dotyczył **1.699 rodzin**. Czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na ubóstwo jest bezrobocie. W 2011 roku liczba rodzin ubiegających się o pomoc z powodu **bezrobocia spadła o 0,67 % w porównaniu do roku poprzedniego i wynosiła 1.194**.

Świadczeniem pieniężnym, które w sposób bezpośredni odnosi się do faktycznej sytuacji materialnej rodzin jest **zasiłek okresowy**. Jest to świadczenie obowiązkowe, przysługuje wszystkim rodzinom spełniającym ustawowe przesłanki, w szczególności kryterium dochodowe (477 zł dla osoby samotnie gospodarującej, 351 zł na osobę w rodzinie). Obowiązkowa wysokość zasiłku wynosi 50 % różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem. W okresie sprawozdawczym pomocy w formie zasiłku okresowego udzielono **1.360 rodzinom**. Nastąpił **spadek o 3 %** w porównaniu do 2010 roku, w którym pomocą w tej formie objęto 1.402 rodzin. W 77 % przypadków powodem udzielenia takiej pomocy było bezrobocie. Inne powody przyznawania zasiłku okresowego to m.in. długotrwała choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2011 roku każda rodzina otrzymała średnio 6,08 świadczenia, tzn. że była objęta pomocą przez średnio 6 miesięcy.

W ostatnich latach wzrasta liczba rodzin dotkniętych **problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby**. W 2011 roku z tego powodu pomocą społeczną objęto **808 rodzin**

(o **7,30 % więcej** w porównaniu do 2010 r.). Problemem bardzo często współwystępującym z długotrwałą lub ciężką chorobą jest **problem niepełnosprawności**. W 2011 r. stwierdzono go w **895 rodzinach** (wzrost o **2,99 %** w porównaniu do roku poprzedniego). Systematycznie wzrasta liczba osób niepełnosprawnych uprawnionych do świadczenia w formie **zasiłku stałego**. W 2011 roku pomoc w formie zasiłku stałego otrzymało **488 osób, o 7,02 % więcej** niż w roku poprzednim. **Wzrosła** też o **5,13 %** w porównaniu do roku poprzedniego liczba wypłaconych **zasiłków pielęgnacyjnych**, wypłacono **22.004 świadczenia** (1.834 zasiłki średnio miesięcznie). Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności natomiast w 2011 roku wydał **dla mieszkańców Miasta 2.064 orzeczenia**. Osoby niepełnosprawne mają ogromne trudności w znalezieniu zatrudnienia.

Rodziny dotknięte problemem **bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych** stanowią nadal dużą grupę klientów MOPR. W 2011 roku w **522 rodzinach** stwierdzono występowanie tego problemu. Rodziny te, w szczególności rodziny niepełne i wielodzietne oraz rodziców niepełnosprawnych intelektualnie, objęte są poza stałym wsparciem w formie pracy socjalnej i pomocy finansowej, różnymi formami pomocy świadczonej przez środowiskowe placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego (tzw. świetlice). W 2011 roku do świetlic uczęszczało 235 dzieci.

Szczególnie niepokojące jest, że problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych dotyczy w znacznej części młodych, niezaradnych życiowo matek, wywodzących się z rodzin dysfunkcyjnych, które nie mając dobrych wzorców z własnych rodzin generacyjnych, wchodzą w kolejne, nietrwałe związki. Widzimy nagłą potrzebę stałego, wręcz codziennego towarzyszenia i wspierania takich rodzin. Obowiązująca od 01.01.2012 r. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła zawód asystenta rodziny, którego zadaniem jest wspieranie takich rodzin. W mieście pracę z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi prowadzi 2 asystentów rodziny oraz pracownicy socjalni. Duża liczba rodzin wymagających wsparcia i konieczność podejmowania wielowymiarowych działań na rzecz rodzin wymagać będzie zwiększenia liczby asystentów rodziny.

Udzielając pomocy osobom uzależnionym od alkoholu pracownicy Ośrodka w pierwszej kolejności starają się zmotywować osoby do podjęcia leczenia odwykowego. W 2011 roku wsparciem objęto **321 rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu**. W zakresie leczenia uzależnień MOPR kontynuuje współpracę z Poradnią Leczenia Uzależnień w Siedlcach. Podopieczni korzystają również z poradnictwa i terapii prowadzonej przez Stowarzyszenie „Powrót z U”. Wielkość i rodzaj pomocy udzielanej przez MOPR uzależniona jest od decyzji osoby o podjęciu i kontynuowaniu leczenia. Osoby nadużywające alkoholu otrzymują pomoc niepieniężną (np.: posiłek, opłaty mieszkaniowe).

Od wielu lat priorytetowym zadaniem pomocy społecznej w naszym Mieście jest **dożywianie dzieci**. Wszystkie rodziny potrzebujące są objęte pomocą w formie zakupu posiłku w szkołach i przedszkolach, przyznawane są także zasiłki celowe na dożywianie dzieci do lat 6 nie uczęszczających do przedszkoli oraz zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności dla dzieci w okresie wakacji. Ponadto dzieci z rodzin najuboższych otrzymują posiłki w świetlicach pozaszkolnych. W budżecie MOPR zarezerwowano środki na pełne pokrycie potrzeb w tym zakresie. Pomoc ta udzielana jest rodzinom/osobom, których dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego rodziny/osoby. W 2011 roku systematyczną pomocą objęto **1.655 dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym** (3,16 % mniej w porównaniu do 2010 roku).

Rodziny najuboższe, poza pomocą pieniężną mają możliwość uzyskania wsparcia rzeczowego w postaci odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego i żywności. Wielkość pomocy żywnościowej w ostatnich latach znacząco wzrosła, w szczególności w związku z przekazywaniem przez kraje Unii Europejskiej nadwyżek produktów żywnościowych w ramach Programu PEAD. Realizatorem tego Programu mogą być wyłącznie organizacje pozarządowe. Dystrybucją żywności unijnej w naszym Mieście zajmuje się w szczególności Polski Komitet Pomocy Społecznej, Caritas Diecezji Siedleckiej, punkty charytatywne przy parafiach i Bank Żywności. MOPR wydaje podopiecznym Ośrodka zaświadczenia o spełnianiu przesłanek do otrzymania pomocy w ramach Programu.

W 2011 roku wsparciem w formie pracy socjalnej oraz pomocą pieniężną i niepieniężną, udzielanymi na podstawie **ustawy o pomocy społecznej**, objęto **2.574 rodziny** (spadek o 0,46 % w porównaniu do 2010 roku). Ponadto pomocy udzielono:

- na podstawie **ustawy o świadczeniach rodzinnych – średnio miesięcznie 3.580 rodzinom** (spadek o 3,11 % w porównaniu do 2010 roku),
- na podstawie **ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – średnio miesięcznie 459 rodzinom** (spadek o 7,83 % w porównaniu do 2010 roku),
- na podstawie **ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – 677 osobom** (wzrost o 30,44 % w porównaniu do 2010 roku).

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności działający przy MOPR wydał w 2011 roku **5.502 orzeczenia** (wzrost o 4,66 % w porównaniu do 2010 roku).

Realizacja zadań pomocy społecznej, poza pomocą materialną, wymaga odpowiedniego **zaplecza instytucjonalnego**.

Wsparcie dla osób starszych realizowane jest w szczególności poprzez zapewnienie pomocy środowiskowej w formie **usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania osób wymagających pomocy w codziennym funkcjonowaniu**. Usługi

przyznawane są w wymiarze do 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku (w sytuacjach szczególnie uzasadnionym stanem zdrowia osoby potrzebującej również w sobotę i niedzielę). W Mieście funkcjonuje **Dzienny Dom Pomocy** będący ośrodkiem wsparcia dla osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych i niepełnosprawnych. Dom świadczy usługi opiekuńcze, pielęgnacyjne, terapeutyczne i rehabilitacyjne. Osoby, które wymagają całodobowej opieki, kierowane są do **domów pomocy społecznej**. Wszystkie osoby wymagające takiej pomocy są nią objęte w trybie ustawowym.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi obejmowane są wsparciem w formie **specjalistycznych usług opiekuńczych**, wsparciem w formie uczestnictwa w zajęciach w **Środowiskowym Domu Samopomocy** przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie, w **Środowiskowym Domu Samopomocy w Siedlcach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem**, w **Warsztacie Terapii Zajęciowej i Zakładzie Aktywności Zawodowej** prowadzonych przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Jakość tych form wsparcia wydaje się być wysoko oceniana przez odbiorców. Prowadzona jest też współpraca z lekarzami psychiatrami i Oddziałem Psychiatrycznym.

Ciągle rosnąca liczba osób potrzebujących wsparcia niepieniężnego powoduje, że istnieje potrzeba stałej rozbudowy sieci placówek wspomagających. Obecnie na terenie Miasta działają **świetlice wsparcia środowiskowego dla dzieci** (w 2011 roku funkcjonowało 7 świetlic), **bezpłatna łaźnia, pralnia, magazyn odzieży i sprzętu domowego i żywności, 2 magazyny i wypożyczalnię przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego**. Osoby bezdomne znajdują **schronienie w noclegowni**.

Nadal pozostają aktualne następujące potrzeby:

1. dalszy rozwój różnorodnych form reintegracji społecznej i zawodowej,
2. zwiększenie liczby lokali socjalnych i komunalnych,
3. tworzenie warunków do wspierania rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu wzmocnienia kompetencji rodzicielskich,
4. zorganizowanie całodobowego, specjalistycznego ośrodka interwencji kryzysowej z chronionym hostelem i stałą kadrami specjalistów,
5. zorganizowanie dziennego, specjalistycznego ośrodka wczesnej interwencji dla dzieci z opóźnieniami rozwojowymi i ich rodzin.

Występuje również potrzeba wspierania i podejmowania inicjatyw promujących rozwój rodzinnej pieczy zastępczej. W 2011 roku w Siedlcach funkcjonowały 72 rodziny zastępcze. W mieście nie ma zawodowych rodzin zastępczych. Potrzeba zapewnienia opieki w pieczy zastępczej jest ciągle aktualna. Promocja rodzicielstwa zastępczego i upowszechnianie rzetelnych i pełnych informacji dotyczących zasad funkcjonowania rodzin zastępczych zwiększyłyby szanse na powoływanie rodzin zastępczych, a w konsekwencji

szanse na to, aby dzieci, zamiast być umieszczane w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, mogły być umieszczane w tych rodzinach.

Podjmując działania ukierunkowane na realizację zadań pomocy społecznej nakreślonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Siedlce do 2015 roku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie od 2008 roku realizuje projekty systemowe, których celem jest aktywizacja społeczno – zawodowa klientów pomocy społecznej.

W 2011 roku Ośrodek aplikował o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Promocja integracji społecznej (Uchwała Nr VII/137/2011 Rady Miasta Siedlce z dnia 29 kwietnia 2011 roku).

W ramach Poddziałania 7.1.1. „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej” zrealizowano **projekt** pod nazwą „**Stawiam na siebie!**”. Działaniami ukierunkowanymi na aktywizację społeczno – zawodową objęto łącznie **80 osób pozostających bez zatrudnienia, korzystających z pomocy społecznej, będących w wieku aktywności zawodowej. Aktywizacja społeczna i zawodowa** tych osób realizowana była przede wszystkim poprzez doradztwo zawodowe i pomoc psychologiczną oraz szkolenia i kursy zawodowe, dzięki którym uczestnicy projektu nabyli nowe kwalifikacje i umiejętności zwiększające ich szanse na rynku pracy. Po zakończeniu Projektu 6 osób podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy, 1 osoba przystąpiła do realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, 6 osób wykonuje prace społecznie użyteczne, 2 osoby kontynuują naukę. Działania o charakterze środowiskowym, realizowane w ramach Projektu, adresowane do beneficjentów Projektu, ich otoczenia i mieszkańców Miasta, spotkały się z bardzo dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej.

W bieżącym roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje również projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII Program Operacyjny Kapitał Ludzki Promocja integracji społecznej.

Załącznik nr 1 Zestawienie wydatków budżetowych za lata 2010 – 2011

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2010 roku	Wykonanie wydatków w 2011 roku
85195 Pozostała działalność	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	2 204,00	2 856,89
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	341,00	440,89
	4120 – składki na Fundusz Pracy	54,00	70,02
	4210- zakup materiałów i wyposażenia	-	29,63
	4300 – zakup usług pozostałych	558,00	600,45
Razem:		3 157,00	3 997,88
85201 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2320 – dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień i umów między jednostkami samorządu terytorialnego	1 101 630,78	1 285 862,20
	3110 – świadczenia społeczne	140 872,51	143 815,35
	4330 – zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego	-	1 793,33
Razem:		1 242 503,29	1 431 470,88
85202 Domy pomocy społecznej	4330 – zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	594 103,20	794 812,88
Razem:		594 103,20	794 812,88
85203 Ośrodki wsparcia	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	130 ,21	-
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	193 131,82	203 672,00
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	14 101,16	14 483,28
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	30 218,65	33 089,00
	4120 – składki na Fundusz Pracy	3 530,66	3 358,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	23 880,00	31 221,79
	4240 – zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	500,00	1 249,52
	4260 – zakup energii	9 900,37	10 998,31
	4270 – zakup usług remontowych	-	1 686,70
	4280 – zakup usług zdrowotnych	193,00	106,00
	4300 – zakup usług pozostałych	21 645,00	25 874,00
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	534,27	446,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	2 853,00	1 200,00
	4410 – podróże służbowe krajowe	563,11	354,14
	4440 – odpisy na ZFSS	6 025,08	6 381,26

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2010 roku	Wykonanie wydatków w 2011 roku
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	480,00	-
	4740 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	517,00	-
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	4 300,00	-
Razem:		312 503,33	334 120,00
85204	3110 – świadczenia społeczne	904 718,06	936 648,69
Rodziny zastępcze	2320 – dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień i umów między jednostkami samorządu terytorialnego	212 031,87	159 981,91
Razem:		1 116 749,93	1 096 630,60
85212	2900 – wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących	23 607,51	29 293,29
Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	231,22	180,00
	3110 – świadczenia społeczne	15 339 913,77	15 285 843,49
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	259 181,33	278 362,00
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	20 435,00	22 053,00
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	218 818,86	265 560,35
	4120 – składki na Fundusz Pracy	5 562,84	5 048,27
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	8 278,00	28 050,00
	4260 – zakup energii	18 137,00	18 420,00
	4270 – zakup usług remontowych	-	4 047,00
	4280 – zakup usług zdrowotnych	375,00	371,00
	4300 – zakup usług pozostałych	97 941,50	78 829,00
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	833,00	1 452,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	2 300,00	3 100,00
	4400 – opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	72 701,52	76 423,89
	4440 – odpisy na ZFSS	9 954,48	10 848,14
	4410 – podróże służbowe krajowe	92,80	322,70
	4430 – różne opłaty i składki	900,04	-

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2010 roku	Wykonanie wydatków w 2011 roku
	4510 – opłaty na rzecz budżetu państwa	180,00	1 423,77
	4610 – koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	-	159,75
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	540,00	997,00
	4740 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	4 000,00	-
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	5 082,00	-
	6060 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	-	7 589,10
	Razem:	16 089 065,87	16 118 373,75
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	4130 – składki na ubezpieczenie zdrowotne	161 797,00	208 218,00
	Razem:	161 797,00	208 218,00
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	3110 – świadczenia społeczne	2 830 978,77	2 416 470,52
	4300 – zakup usług pozostałych	12 153,00	19 374,20
	Razem:	2 843 131,77	2 435 844,72
85216 Zasiłki stałe	3110 – świadczenia społeczne	1 618 517,51	1 705 580,31
	Razem:	1 618 517,51	1 705 580,31
85219 Ośrodki pomocy społecznej	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	14 526,49	16 425,03
	3030 – różne wydatki na rzecz osób fizycznych	300,00	-
	3110 – świadczenia społeczne	-	1 500,00
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	2 513 158,16	2 670 042,04
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	185 032,63	199 957,69
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	395 754,12	427 790,95
	4120 – składki na Fundusz Pracy	52 804,17	60 088,44

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2010 roku	Wykonanie wydatków w 2011 roku
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	1 572,00	4 458,06
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	40 901,13	41 065,50
	4260 – zakup energii	40 277,35	37 229,98
	4270 – zakup usług remontowych	3 953,28	7 630,26
	4280 – zakup usług zdrowotnych	2 325,50	1 824,50
	4300 – zakup usług pozostałych	52 085,05	61 627,08
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	722,72	898,35
	4360 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	1 992,60	1 684,15
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	8 374,53	7 305,23
	4410 – podróże służbowe krajowe	24 664,80	20 579,38
	4420 – podróże służbowe zagraniczne	-	1 381,18
	4430 – różne opłaty i składki	1 651,04	1 829,00
	4440 – odpisy na ZFSS	86 156,92	89 604,64
	4480 – podatek od nieruchomości	6 127,00	6 127,00
	4510 – opłaty na rzecz budżetu państwa	-	277,27
	4610 – koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	-	46,70
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 610,00	1 500,00
	4740 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	4 622,02	-
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	24 775,16	-
	6060 – wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	-	30 750,16-
	Razem:	3 463 386,67	3 691 622,59
85220	3020- nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	200,00	33,12
Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	66 883,61	77 431,42
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	5 269,00	5 726,00
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	10 721,97	12 162,90
	4120 – składki na Fundusz Pracy	1 701,40	1 942,66
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	1 800,00	2 084,31
	4260 – zakup energii	10 327,11	9 252,58
	4300 – zakup usług pozostałych	3 327,68	2 438,54

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2010 roku	Wykonanie wydatków w 2011 roku
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	700,00	1 750,00
	4400 – opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	7 431,00	8 591,60
	4440 – odpisy na ZFSS	3 667,44	4 095,00
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	-	386,00
	4740 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	300,00	-
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	500,00	-
	Razem:	112 829,21	125 894,13
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	3020- nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzenia	700,00	-
	4010 – wynagrodzenie osobowe pracowników	71 560,00	65 361,00
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	5 711,38	6 000,00
	4110 – składki ZUS	11 126,00	10 831,00
	4120 – składki na Fundusz Pracy	1 202,00	546,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	-	2 647,00
	4240 – zakup pomocy dydaktycznych	-	1 000,00
	4410 – podróże służbowe i krajowe	1 850,62	2 666,00
	4440 – odpis na ZFSS	-	3 099,00
	Razem:	92 150,00	92 150,00
85278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	3310 – świadczenia społeczne	-	15 000,00
	Razem:	-	15 000,00
85295 Pozostała działalność	3110 – świadczenia społeczne	1 105 766,66	1 009 460,28
	Razem:	1 105 766,66	1 009,460,28
85311 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	2320 – dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień i umów między jednostkami samorządu terytorialnego	1 762,28	-
	Razem:	1 762,28	-

Rozdział	Paragraf	Wykonanie wydatków w 2010 roku	Wykonanie wydatków w 2011 roku
85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	4010 – wynagrodzenie osobowe pracowników	138 249,00	157 764,00
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	10 044,70	11 123,17
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	22 330,00	25 634,00
	4120 – składki na Fundusz Pracy	2 838,00	3 241,00
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	118 726,00	123 482,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	8 017,00	39 402,32
	4260 – zakup energii	10 432,00	11 615,95
	4270 – zakup usług remontowych	-	800,00
	4280 – zakup usług zdrowotnych	293,00	149,00
	4300 – zakup usług pozostałych	120 765,01	123 562,00
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	208,00	95,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	3 264,89	1 259,00
	4410 – podróże służbowe i krajowe	420,40	381,50
	4440 – odpisy na ZFŚS	4 600,00	4 991,06
	4740 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	2 414,00	-
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	4 398,00	-
Razem:		447 000,00	503 500,00
85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	2 000,00	-
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	5 000,00	-
	4300 – zakup usług pozostałych	8 000,00	-
	4750 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	5 000,00	-
Razem:		20 000,00	-
RAZEM:		29 224 423,72	29 567 390,04

Załącznik nr 2 Zestawienie dochodów budżetowych za lata 2010 – 2011

Rozdział	Paragraf	Wykonanie dochodów w 2010 roku	Wykonanie dochodów w 2011 roku
85201 Placówki opiekuńczo - wychowawcze	0680 – Wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci (wychowanków) w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych	3 406,92	2 207,28
	0920 – Pozostałe odsetki	63,87	165,61
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	11,70	239,08
	2910 – Wpływy ze zwrotu dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	772,53	0
	Razem:	4 255,02	2 611,97
85202 Domy pomocy społecznej	0690 – Koszty upomnienia	0	17,60
	0830 – Wpływy z usług	13 032,40	55 330,05
	0920 – Pozostałe odsetki	83,45	696,21
	0970 – Różne dochody	214,20	0,00
	Razem:	13 330,05	56 043,86
85203 Ośrodki wsparcia	0830 – Wpływy z usług	8 611,43	6 890,34
	0920 – Pozostałe odsetki	14,34	15,10
	Razem:	8 625,77	6 905,44
85204 Rodziny zastępcze	0680 – Wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci (wychowanków) w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych	7 428,06	8 694,40
	0920 – Pozostałe odsetki	24,71	742,47
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	152,13	3 237,88
	Razem:	7 604,90	12 674,75

Rozdział	Paragraf	Wykonanie dochodów w 2010 roku	Wykonanie dochodów w 2011 roku
85212	0690 – Wpływy z różnych opłat	1 188,00	1 680,80
Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0920 – Pozostałe odsetki	33 119,89	65 839,81
	0970 – Wpływy z różnych dochodów – zaliczka alimentacyjna komornik	45 837,18	
	0970 – Wpływy z różnych dochodów – zwroty składki na ubezpieczenie społeczne	-	4 163,33
	0970 – Wpływy z różnych dochodów – zaliczka alimentacyjna Petent	-	63.185,41
	0970 – Wpływy z różnych dochodów - zwrot nienależnie pobranych świadczeń	27 785,40	40 687,57
	0980 – Wpływy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – wpływy funduszu alimentacyjnego z innych gmin	10 432,00	17 043,54
	0980 – Wpływy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – wpłaty dłużników alimentacyjnych	357 153,39	396 226,65
	Razem:	475 515,86	588 827,11
85213	0970 – Wpływy z różnych dochodów	1 348,96	2 003,02
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach Centrum Integracji Społecznej			
	Razem:	1 348,96	2 003,02
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na	0830 – Wpływy z usług	763,90	805,04
	0920 – Pozostałe odsetki	86,95	611,43

Rozdział	Paragraf	Wykonanie dochodów w 2010 roku	Wykonanie dochodów w 2011 roku
ubezpieczenia emerytalne i rentowe	0970 – Wpływy z różnych dochodów	8 308,79	19 167,66
	Razem:	9 159,64	20 584,13
85216	0920 – Pozostałe odsetki	12,55	55,03
Zasiłki stałe	0970 – Wpływy z różnych dochodów	7 385,36	5 316,28
	Razem:	7 397,91	5 371,31
85219 Ośrodki pomocy społecznej	0570 – Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	3 000,00	-
	0690 – Wpływy z różnych opłat	79,20	184,80
	0920 – Pozostałe odsetki	16 566,44	18 941,37
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	10 982,93	1 284,32
	Razem:	30 628,57	20 410,49
85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	0970 – Wpływy z różnych dochodów	3 598,94	570,93
	Razem:	3 598,94	570,93
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	0690- Wpływy z tytułu kosztów upomnienia	-	44,00
	0830 – Wpływy z usług	262 214,16	252 308,75
	0920 – Pozostałe odsetki	486,45	677,79
	Razem:	262 700,61	253 030,54
	OGÓŁEM DOCHODY	824 166,23	969 033,55

Załącznik nr 3 Zestawienie wydatków poniesionych na realizację Projektu „Stawiam na siebie!”

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2010 r. w zł	Wydatki w 2011 r. w zł
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	3119 – świadczenia społeczne	59 945,89	63 796,19
	Razem	59 945,89	63 796,19
	4017 – wynagrodzenia osobowe pracowników	72 161,18	74 256,63
	4019 – wynagrodzenia osobowe pracowników	3 820,24	3 931,24
	4117 – składki na ubezpieczenie społeczne	13 691,55	15 901,51
	4119 – składki na ubezpieczenie społeczne	724,81	841,78
	4127 – składki na Fundusz Pracy	2 143,00	2 279,80
	4129 – składki na Fundusz Pracy	113,39	120,68
	4177 – wynagrodzenia bezosobowe	51 356,43	59 490,24
	4179 – wynagrodzenia bezosobowe	2 718,90	3 149,51
	4217 – zakup materiałów i wyposażenia	15 645,36	17 724,54
	4219 – zakup materiałów i wyposażenia	828,27	938,37
	4307 – zakup usług pozostałych	316 871,00	340 989,77
	4309 – zakup usług pozostałych	16 775,71	18 052,26
	4377 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	2 542,10	1 995,30
85395 Pozostała działalność	4379 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	134,57	105,63
	4417 – podróże służbowe krajowe	1 299,24	1 470,00
	4419 – podróże służbowe krajowe	68,76	78,00
	4447 – odpisy na ZFŚS	2 487,89	2 337,59
	4449 – odpisy na ZFŚS	131,71	123,76
	4747 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	1 606,31	-
	4749 – zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	85,03	-
	4757 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	5 472,18	-

Załącznik nr 3 Zestawienie wydatków poniesionych na realizację Projektu
„Stawiam na siebie!”

	4759 – zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	289,71	-
	Razem	510 967,34	543 786,61
	Razem wydatki	570 913,23	607 582,80